LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.00
Metams

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gaut nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 279 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telefonas: Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Lapkričio (Nov.) 27, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII.

KRISLAI

Pavėluota Tiesa...
Bailys apie Bailį.
Liūdas Gira "Nusidėjo"!
Jų "Žygis."
"Kapitalistai Komisarais."

Rašo **P r o n c ė.**

"Amerikos" redaktorius, pasiskaitęs tautininkų "Vienybėje" apie Jadvygos paleidimą su maršrutu kaulinimui pinigų Berlyne esantiems smetonininkams šelpti, rašo:

"Ruošdami tokį maršrutą, tautininkai vargu ar patarnaus tautai, nes parinktos kalbėtojos asmenybė labai ir labai artimai sujungta su daugeliu nelaimių, kurių Lietuva turėjo per paskutinius tryliką metų. Skaudi praeitis yra per artima, kad visuomenė galėtų ją užmiršti."

Pasakyta tiesa, tik ji pavėluota. Apie tokias "asmenybes" pirmiau "Am." redaktorius visuomet tupčiodavo.

"Keleivį" informuoja jo bendradarbis iš Berlyno sekamai:

"Paskutinės žinios, kurias girdėjau apie... Smetoną, sako, kad jis planavo vykti Amerikon ir jau buvo apleidęs Berlyną. Ištikrųjų labai liūdna, jei tokiam bailiui būtų leista patekti Amerikon..."

"Keleivio" drąsusis bendradarbis, matomai, kiūkso po Hitlerio skvernu ir kerta skiauturėn buvusiam "tautos vadui". Kerta jam ne todėl, kad jau taip labai jo neapkęstų; jis tik nenori, kad bailys Smetona pirm jo patektų Amerikon, "kada tikrai vertų asmenų" esama, kurie turėtų pirm Smetonos patekt Amerikon. Suprantama, "Keleivio" bendradarbis turėtų būt pats pirmutinis...

Pasak to bėgančio drąsuolio, poetą Liūdą Girą "reikės pakarti pirmutinį." O nusidėjimas L. Giros labai "baisus". Tik paklausykite:

"Jis pirmas iš visos grupės pasitiko paleistus kalinius ir kada vartai atsidarė, jis apkabino patį pirmą žydelį prieš visą minią. Po to viename susirinkime, kuris buvo transliuojamas per radiją, jis išdrožė žydiškai kalbą, ir jaučiąs, kad visi jam esą broliai."

Tai mat, koks baisus tas L. Giros nusidėjimas—jis apkabino politinį kankinį, išvydusį laisvę, jis žydų tautos žmonėms sakė žydiškai kalbą! Ir už tai tas "Keleivio" berlyniškis bendradarbis šaukia, "kad Girą teks pirmą pakarti, kai prasidės valymas!"

Tik nelaimė jo, kad jis pats turi nešti kudašių, ir išnešti jį nori greičiau, negu "tautos vadas"! Ir keleiviniai "socialistai" jam gelbės...

Ėję į Baltuosius Rūmus pas prez. Rooseveltą "daryti žygį Lietuvai padėti" dabar nepasidalina kreditu. Vieni jų mano, kad jie buvo maršalkomis, o kiti buvo tik "palydovais" arba sprauste ten įsispraudę. Tie "bendrafrontininkai" dabar ergeliuoja per "Ameriką", "Draugą" ir "Tėvynę".

Pačiai Lietuvai jų tas žygis" buvo tiek reikalingas, kaip tiltui skylė!

LIETUVOJE ĮVESTI NAUJI DIDELI PAGERINIMAI

VOKIEČIAI PLEŠKINA ANGLŲ MIESTUS, O ANGLAI—VOKIEČIŲ

Vokiečiai Praneša:

Berlin. — Vokiečių kanuolės iš šiaurinio Francijos pakraščio sužeidė kelis anglų prekinius laivus; tad visa virtinė anglų laivų pabėgo į Doverio prieplauką.

Vokiečių bombininkai padegė grūdų sandėlius, dešimt fabrikų ir įvairius kitus pastatus Bristolyj, prieplaukos mieste vakarinėje Anglijoje. Southamptone vokiečių bombininkai padarė eilę milžiniškų gaisrų. Eilių eilės namų Bristolyj visai sunaikinta.

New Yorko spauda pastebi, jog nuo karo pradžios Bristolis buvo neoficialė Anglijos sostinė. Jame yra didžiausios anglų radio stotys, valdžios įstaigos ir stambiojo biznio raštinės. Be to, Bristolis yra didelis anglų pramonės centras ir uostas, per kurį Anglija gauna daugiausia karo reikmenų iš Amerikos.

Anglų Pranešimas:

London, lapkr. 26.—Vokiečių kanuolės iš Francijos šaudė į anglų prieplaukos miestą Doverį. Anglų kanuolės smarkiai atsišaudė.

Dar tebedega Bristol miestas, kurį vokiečiai lakūnai bombardavo sekmadienį.

Anglų orlaiviai smarkiai bombardavo ir padegė Hamburgo laivastatyklas ir Wilhelmshaveno prieplauką; jie taip pat sprogdino ir degino žibalo dirbyklas ir kitus fabrikus įvairiose vietose Vokietijoj. Anglų lakūnai, be kitko, atakavo vokiečių orlaivių stovyklą Kristiansunde, Norvegijoj.

ĮNEŠIMAS KONGRESUI PRIEŠ STREIKUS

Washington, lapkr. 26. — Kongresmanai Cox, Hoffman ir tuli kiti įnešė sumanymus visiškai uždrausti darbininkam streikuot fabrikuose, kurie atlieka karinius darbus Amerikai bei Anglijai. Kongreso teisių komisija jau pradeda svarstyt tuos sumanymus.

Juos pakurstė Jungtinių Valstijų generalis prokuroras Jackson, kai jis pareiškė, kad, girdi, streikas prieš Vultee orlaivių kompaniją iššauktas komunistų.

Graigaitis savo "N-se" (lapkr. 20) rašo:

"...sovietinė valdžia Lietuvoje panaikino privatinę žemės nuosavybę, paėmė į savo rankas bankus, pramones ir prekybos įmones."

Kad Lietuvos Tarybų valdžia panaikino privatinę nuosavybę, tai tas, berods, visiems žinoma. Bet Grigaičio frentui, S. Michelsonui, dar "neaišku". Jis savo "Keleivyje" (No. 47) senu papratimu skelbia: "Žydai kapitalistai pastatyti komisarais."

Grigaitis turėtų painformuoti Michelsoną, kad Lietuvoje dabar kapitalistų nėra.

ORAS. — Šį trečiadienį būsią lietaus ar sniego.

Italų Pulkininkas Nušovė 2 Kareivius Už Pasitraukimą

Athenai. — Vienas italų leitenantas, graikų paimtas į nelaisvę, pasakojo:

"Aš komandavau 60 kareivių kuopą, bet mūsų buvo likę tik 22. Graikų artilerija išvijo mus iš apsaugos vietos. Mes buvome nevalgę jau tris dienas.

"Aš turėjau pasiduot; kitaip, graikai būtų mus tiesiog iššaudę. Dvi dienas pirmiau aš prašiau pastiprinimų. Jie žadėjo atsiųsti pastiprinimų, bet neatsiuntė. Galop aš turėjau apleist poziciją. Mes traukėmės atgal. Kiek toliau užnugaryje komanduojantis pulkininkas nušovė du iš mūsų būrio—tik pastatė prie medžio ir nušovė. Jis rankinėmis granatomis ir šūviais iš automatiškų revolverių privertė mus grįžt atgal linkui fronto. Mes neturėjome automatiškų ginklų.. Tuo būdu graikai ir suėmė mus visus dvidešimt du.

"Graikam tenka tiek daug italų karo reikmenų, kad tais reikmenimis užsikimšę keliai. Per 30 mylių aš pats suskaičiau tekusius graikam 23 italų trokus, 7 ar 8 tankus ir šimtus motorinių ir paprastų dviračių."

Vokiečių Laivas Nuskandino 95,000 Tonų Anglijos Laivų

Berlin. — Vokiečių komanda pranešė lapkr. 25 d., kad vienas pagelbinis jų šarvuotis per kelias dienas sunaikino keliolika prekinių Anglijos laivų, viso 95 tūkstančius tonų įtalpos.

London. — Nežinia kas atsitiko prekiniam Anglijos laivui "Temple Inn," kurį užpuolė vokiečių submarinas už 100 mylių nuo šiaurinės Airijos. Laivas per radio šaukėsi greičiausios pagalbos. Jis buvo 5,218 tonų įtalpos.

Darbo Žmonėm vėl Pridėta 20% Algos; Panaikinti Įvairūs Mokesčiai; Įvesta Nemokama Medicinos Pagalba ir Apdrauda Ligai, Senatvei ir Sužeidimam

Tarybinė Lietuva Įvedė Nemokamas Sanatorijas ir Poilsio Namus; Paskyrė 250 Milionų Rublių Stambiai Statybai, 25 Milionus Gydyklom Statyti; Žymiai Plėčiama Pramonės Ir Lauko Ūkio Gamyba, Statoma Daug Naujų Mokyklų, Vaikam Darželių, Didžiai Keliama Laikraščių Cirkuliacija.

IŠ KAUNO KABLEGRAMA "LAISVEI"

Kaunas, Lapkr. 25.—Šiandien įvesta tarybinė valiuta (pinigai) greta vartojamo lito. Savo verte litas dabar lygus 90 kapeikų.

Dirbantiems vėl 20 procentų pakelti atlyginimai. Panaikinti atskaitymai ligonių kasoms, pensijų fondui, biudžetui subalansuoti, darbo rūmams, darbo pajamų butų mokesčiai.

Visame Lietuvos plote įvesta nemokama medicinos pagalba darbo žmonėms ir jų šeimoms.

Įvesta visuotinis nemokamas draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, ligos, invalidumų (paliegimų), senatvės parama, neštumo, gimdymo ir mirimo atvejais.

Taipgi įvesta nemokamos sanatorijos, poilsio namai, kurortai ir pionierių stovyklos.

Įvesti maži pajamų mokesčiai butų statybos ir kultūros reikalams.

Nustatytos tvirtos tarybinės kainos; galutinai sutvarkoma prekyba.

Įsijungus Lietuvai į Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos ūkio gyvenimą, vidutiniai Lietuvos darbo žmonių uždarbiai, palyginus su buvusiais jų uždarbiais iki birželio (June) 15 d., pakilo pustrečio karto, o pragyvenimo minimumas tepadidėjo du kartu.

1941 metų plane nustatyta stambiai statybai Lietuvoje paskirti 250 milionų rublių, gydyklų statybai 25 milionus rublių; medvilnės gamyba padidinti 4 kartus, vilnonių audinių 2 kartu, žemės ūkio mašinų pustrečio karto, kalkių 5 kartus, plytų 2 kartus, mėsos gamybą 79 procentais, žuvų 77 procentais, cukraus 31 procentu; grūdų derlių pakelti 28 procentais, runkelių 57 proc.

Nutarta žemės ūkio mokslui 1941 m. išleisti 8 milionus rublių; atidaryti dar 100 naujų mokyklų, 66 speciales mokyklas, 71-ną naują vaikų darželį, 250 vasarinių vaikam aikštelių, 1020 vaikų lopšelių; laikraščių tiražą (cirkuliaciją) pakelti 900 tūkstančių, žurnalų 75 tūkstančiais egzempliorių; išleisti du iki trijų milionų knygų.

ANGLŲ SEIMO ATSTOVAS KOMUNISTAS ŠAUKIA BAIGT IMPERIALISTŲ KARĄ, SUSIDRAUGAUT SU SOVIETAIS

London. — Anglų seimo atstovas komunistas Wm. Gallacher lapkričio 25 d. reikalavo "kuo greičiausiai baigt šį baisūnišką karą," kuris vedamas tik imperialistiniais sumetimais, o "visai nė už jokią demokratiją."

"Įsteigkime Liaudies Valdžią, kuri išlaisvintų Indiją ir kitas kolonines tautas, o nesivaikykime daugiau svetimų žemių!" šaukė Gallacher.

Jis ragino Angliją sukurt draugiškumą su Sovietų Sąjunga ir su žmonių miniomis Europos žemyne.

Seimo atstovas Gallacher taipgi priminė, kaip Anglijos valdžia dėjo pastangas susiderėt su Hitleriu ir išvien užpult Sovietų Sąjungą.

Be kitko, jis reikalavo tuojaus įsteigt žmonėms saugias slėptuves nuo vokiečių oro bombų.

FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS PRIEŠ VIENYBĘ SU CIO

Darbo Federacijos suvažiavimas įgaliojo pildančiąją jos tarybą suspenduot iš Federacijos tokias unijas, kurios "darys sąmokslus" apsivienyt su CIO unijomis.

Suvažiavimas atsišaukė į Jungtinių Valstijų kongresą, kad jis uždraustų duot karinių darbų užsakymus tiem fabrikantam, kurie laužo federalius darbo įstatymus.

Federacijos pirmininkui Wm. Greenui tapo pakelta alga nuo 12 iki 20 tūkstančių dolerių per metus.

Tampico, Mex.—Kariniai Amerikos laivai faktinai užblokadavo desėtką Vokietijos ir Italijos laivų esančių šioje Meksikos prieplaukoje.

FEDERACIJOS GALVA UŽDRAUDŽIA STREIKUS, ŠAUKIA PADĖT ANGLAM

New Orleans, La.—Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas Wm. Green lapkr. 25 d. pareiškė, jog dabartiniu laiku negalima leist darbininkam streikuot "dėl jokios priežasties," nes, girdi, streikas sutrukdytų dirbimą reikmenų reikalingų Amerikos apsigynimui ir Anglijai. Jis sakė, kad "galima būtų įsteigt tam tikrus tribunolus-teismus taikyt darbininkus su samdytojais."

Pono Citrine'o Atsišaukimas į Amerikos Darbininkus

Į Amerikos Darbo Federacijos suvažiavimą atsilankė ponas Walter Citrine, sekretorius Anglijos Darbo Unijų Kongreso. Jis savo kalboj šaukė: "Duokit mum orlaivių, orlaivių!" ir sakė, kad Amerikos darbininkai, skubiau statydami orlaivius ir kitus karo pabūklus, galėtų sumušt Vokietiją, patys "neiššaudami nė vieno šūvio." "Vokiečių bombininkai jau palietė anglų gamybą. Skubėt darbe dabar būtinai reikia labiau negu bet kada pirmiau," ragino p. Citrine Amerikos darbininkus ir pridūrė, jog Anglijos darbininkai taip pasiaukoję, kad jie dirba "faktinai neapribotą" skaičių valandų.

Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas Green sekamai atsiliepė į Citrine'o kalbą:

"Mūsų šauksmas yra, 'skubėkite!' skubėk, Amerika, ir siųsk Anglijai visą mūsų fizinę-medžiaginę ir dvasinę jėgą, kad jūs, anglai, galėtumėte greitai laimėt karą!"

Vokiečiai Apmūrijo Pusę Miliono Žydų Varšavoje

Berlin. — Vokiečiai apmūrijo vidurinę dalį Varšavos aštuonių pėdų aukščio cementine siena. Toj dalyj daugiausiai žydai gyveno. Siena apima šimtą blokų.

Vokiečių vyriausybė įsakė, kad iki lapkričio 26 d. visi Varšavos žydai turi susikraustyti į jiem apmūrytą miesto dalį, o visi nežydai—ją apleisti.

Tokiu būdu į šį aptvarą lieka sukimšta pusė miliono žydų. Gyvenimas jiems labai ankštas. Prisieina viename kambaryje gyventi net septyniese.

Vokiečiai sako, kad šitaip atskirdami žydus jie nori apsaugot juos pačius ir lenkus nuo užkrečiamų ligų.

Radomo mieste žydai taipgi atitverti nuo kitų žmonių.

Krakove uždrausta žydams naudotis centraline pašto stotim.

Kas nori išeit iš žydų aptvaros ar laikinai įeit į ją, kiekvieną kartą turi gaut vokiečių vyriausybės leidimą.

Sprogus Laivui Palestinoj, Jame Žuvo Žydų Pabėgėlių

Haifa, Palestina.—Sprogo ir nugrimzdo francūzų laivas "Patria" Haifos prieplaukoje ir dėl to žuvo "tam tikras skaičius" žydų iš buvusiųjų tame laive. O jame viso buvo 1,771-nas žydas pabėgėlis, daugiausia iš Austrijos, Vengrijos, Rumunijos, Slovakijos ir Čechijos.

Šis laivas su žydais pabėgėliais atplaukė į Haifą pradžioje lapkričio mėnesio. Anglų valdžia neleido jiems išeit į Palestiną; žadėjo perkelt juos į kokią kitą Anglijos koloniją ir taip laikė pabėgėlius laive iki jis sprogo lapkričio 25 d. O kodėl įvyko sprogimas, tai sako, nežinoma.

GRAIKAI ATĖMĖ DAR 2 MIESTUS IŠ ITALŲ

Graikai Praneša:

Athenai, lapkričio 26. — Graikai užėmė Pogradec ir Madik miestus, Albanijoj, ir paėmė į nelaisvę 8,000 italų. Vienas italų generolas nusišovęs.

Graikai laivais perkėlė apie diviziją savo kariuomenės iš Korfu salos; ši kariuomenė užėjo į užnugarį dešiniajam italų armijos sparnui ir taip perkirto italam susisiekimus srityje Argyrokastrono ir Eddos prieplaukos.

Italai jau šiek tiek priešinasi Argyrokastrono fronte. Atrodo, kad Italija perkėlė 30,000 daugiau kariuomenės į Albaniją.

Italai Praneša:

Roma, lapkričio 26.—Italai paėmė nelaisvėn bei sunaikino graikus, kurie laivais kėlėsi iš Korfu salos į Albaniją.

Washington. — Dalis kongresmanų priešinga duot Anglijai daugiau Amerikos laivų ar skolint anglam pinigų.

Boston, Mass.—Tai buvęs beprotis paskleidęs girdus, būk kas tai rengęsi išsprogdinti čia karinių laivų statyklas. Dėl to buvo iškrėsta 4,500 darbininkų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

627 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President . . . . . Jos. Kairys
Secretary-Treasurer . . . J. Gasiunas
Editor . . . . . Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$5.50
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ar Jadvyga Tubelienė Susižers Amerikos Lietuvių Aukas?

Pereitą šeštadienį šeštajame "Laisvės" puslapyje tilpo mūsų korespondento rašinys apie tai, kad atvykusi į Ameriką Smetonos švogerka, ponia Jadvyga Tūbelienė, nori susižerti tąsias aukas, kurias Amerikos lietuviai suaukojo Vilniaus biednuomenei šelpti.

Korespondentas nurodė, kad tokių aukų pas buvusį Lietuvos konsulą, p. Joną Budrį, dar yra apie $10,000. Tie pinigai buvę renkami Vilniaus biednuomenei šelpti, bet p. Budrys **dešimties tūkstančių dolerių Vilniun nepasiuntė; jie yra pas jį.**

Dabar, nesenai iš Berlyno atvykusi ponia Tūbelienė nori, kad Budrys tuos pinigus pervestų susidarančiam naujam "komitetui", o pastarasis turėtų juos atiduoti Jadvygai! Na, gi pastaroji jau žinos, kaip juos sudoroti.

Jeigu tai yra tiesa, jei pasimojimas bus įvykintas, tai didesnio skandalo Amerikos lietuviuose beveik nėra iki šiol buvę, kaip šis!

Tik pagalvokite: žmonės aukojo savo centus Vilniaus biednuomenei šelpti, o p. Budrys juos išlaikė savo kišeniuje ir dabar atiduos Jadvygai, kad ji galėtų šelpti buvusius Smetonos žvalgybininkus, pabėgusius pas Hitlerį!

Tik pagalvokite: žmonės, kurie prie tų pinigų sudėjimo neprisidėjo nei su geru žodžiu, dabar paims juos ir švaistys hitlerizmui stiprinti, reakcijai remti Europoje.

Mes patariame visoms Amerikos lietuvių organizacijoms ir pavieniams asmenims, kad jie kuoveikiausiai reikalautų iš buvusio Lietuvos konsulo p. Budrio atskaitos. Jie turi pareikalauti, kur jis padėjo tąsias aukas. Jis turi viešai išduoti atskaitą. Jis turi parodyti knygas tiems, kurie aukojo savo pinigus. **Ponas Budrys privalo sugrąžinti aukotojams visus pinigus, kurių jis nepersiuntė Vilniun.**

Jeigu paminėtasis vilniečiams suaukotų pinigų pervedimas bus padarytas, beje, **tai ponas Budrys turi žinoti, jog Amerikoje veikia tam tikri įstatymai, kurie neleidžia surinktus pinigus vienam** dalykui sunaudoti kitam be aukotojų žinios, be jų atsiklausimo!

Ir Rusijos "Nėra"

"Liaudies Balsas", Kanados lietuvių liaudies laikraštis, štai kaip rašo dėl dabartinės padėties:

"Kadangi dabar nekurie Suvienytų Valstijų ir Kanados lietuviai šaukia, kad Lietuvos 'nebėra', prisiminė ir kitų tokių 'gudragalvių' pamokslai, kuriuos jie skelbia jau virš dvidešimts metų. Gal daug kam bus įdomu atsiminti.

"Nuo to laiko, kada Rusijos darbininkai paėmė krašto valdžią į savo rankas, pabėgėliai rusai baltagvardiečiai skelbia, kad Rusijos nėra. Jie tą skelbia ir šiandien, nors daug mažiau šūkauja. Daugelis jau pavargo, nes jiems prisiėjo eiti dirbti į mainas, ant gelžkelių ir tt. Vadinasi, Rusija su 90 milijonų gyventojų irgi kur tai "dingo'.

"Ukrainų baltagvardiečiai skelbia, kad Ukrainos irgi nėra. Teisybė, ir jie, kaip ir rusai, truputį aptilo, pavargo, tačiau bile "generolą" užklausęs gausi atsakymą, kad Ukrainos nėra.

"Baltarusiai sako, kad Baltarusijos nėra. Kiti sako tą patį. Vadinasi, "išnyko" šešiolika respublikų."

Labai teisingai draugai pastebi. Kaip tik Rusijoj neliko ponų ir kapitalistų tvarkos, tai jiems ir "neliko Rusijos", mat darbo žmonių santvarka jiems yra baisi ir svetima. Tas patsai atsitiko ir su Lietuva! Kai tik iš jos turėjo bėgti Lietuvos liaudies neprietelius Antanas Smetona su savo šaika pas Hitlerį, taip tuliems "patriotams' nemaloni pasidarė Lietuva; jos jų akimis "nebėra", nors dabar Lietuva yra suvienyta, nors ji yra laimingesnė, kaip bent kada pirmiau. Bet tai yra darbo, kultūros, pažangos ir progreso Lietuva, o tokia Lietuva yra baisi tiems, kurie nori ponais ir kapitalistais būti, o iš biednų lietuvių sunkaus darbo prakaito sau turtus krautis! Tegul jie zaunija, plūsta, dėl to Lietuvoj dalykai nepasikeis, o Amerikoj lietuvių darbo masės yra ir bus su laisvąja Lietuva.

Dėl Graikijos Karo

Graikija atmetė pirmąsias Italijos fašistų bangas. Atmetė todėl, kad Mussolinis perdaug pasitikėjo savo jėgomis Albanijoj, kad jis manė, jog Graikija nesipriešins, o antra — Anglija ruošdama Graikiją karan stipriai apginklavo ją; Graikijos diktatoriška valdžia mobilizavo apie 500,000 vyrų, ir metė į karo liepsną. Vienok tos "graikų pergalės" yra perdedamos kapitalistų spaudoj. Tiesa, kad Italijos fašistai atmesti, bet taip jau tiesa, kad nėra jokių įrodymų, kad jie būtų skaudžiai sumušti, kad jų armija būtų sunaikinta. Mussolinis ir Hitleris ruošia daugiau karo jėgų prieš Graikiją, suokalbiauja, kad karan įtraukus visas Balkanų valstybes, kad uždegus visus Balkanus.

Graikijos liaudies kraujas liejasi, gyvastys žūva. Už tai atsako Italijos ir Vokietijos fašistai, Anglijos valdonai ir pačios Graikijos Metaxaso valdžia. Visi jie provokavo karą. Anglijos valdonai mano, kad Graikijos pagelba jie įtrauks į savo pusę karan Turkiją ir gal Jugoslaviją. Graikijos diktatorius Metaxas pataikavo Anglijai. Italijos ir Vokietijos fašistai mano, kad jie per Graikiją atsidarys sau kelią apsupimui Anglijos kolonijų Azijoj ir Afrikoj, pagrobimui Irako žibalo šaltinių, Suezo Kanalo, Egypto ir kitų strateginių punktų.

Graikijos liaudis nieko negauna iš šio karo, kaip tik vargą, skurdą, nelaimę ir mirtį. Graikijos liaudis nieko negali laukti nei iš vienos nei iš antros pusės laimėjimo. Graikijos liaudis norėjo išlikti nuošaliai nuo karo, ji palaikė Sovietų Sąjungos taikos ir laisvės politiką ir ji kovos už tai, kad po šios katastrofos pati galėtų savo reikalus tvarkyti, kad visus neprietelius, kaip svetimų kraštų, taip ir savuosius išgrūdus laukan.

Didieji Lėktuvai Anglijai

Anglija gauna iš Amerikos didžiausių karo lėktuvų, kurie yra žinomi, kaip "skrajojančios tvirtumos"—"Boeing-17". Tai yra keturmotoriniai milžinai, kurie gali vežti apie 20 tonų bombų ir nuskristi bent 3,000 mylių atstos.

Tie lėktuvai turi visą eilę naujų įrengimų, kaip tai bombų svaidymui prietaisų ir kitų. Pirmiau Jungtinių Valstijų valdžia tą laikė slaptybėj nuo kitų šalių. Bet dabar ta "slaptybė' baigiasi, nes ne vien Anglijai ji atidengiama, bet aišku, kad tų lėktuvų bus numušta Vokietijoj ir tada nazių karo inžinieriai ištyrinės tuos orlaivius ir slaptybes sužinos.

Dienos Klausimais

Diplomatiją Seks Armijos

Vokietijos valdonams nepavyko parblokšti Angliją taip, kaip jie manė. Nepasisekimo priežastimis yra: mažesnis Vokiet. karo laivynas, stipri Anglijos valdonų atspara ir didelė Jungtinių Valstijų pagalba Anglijai.

Kaip pirm pereito pavasario Vokietijos diplomatai zujo, taip ir dabar yra. Bulgarijos karalius Borisas tarėsi su Hitleriu. Ispanijos diplomatas Sioner Suner turėjo konferenciją. Vengrija oficialiai įstojo į Vokietijos-Italijos-Japonijos suokalbio bloką. Jau nuo pirmiau Vokietijos armija okupavo Rumuniją.

Iš to viso aiškiai matosi, kad Vokietija ir Italija taiko savo cielių per Balkanus į Turkiją ir linkui Suezo Kanalo, Palestinos, Irako ir kitų Anglijos kolonijų Raudonųjų Jūrų pakraštyj.

Italijos armijos nepasisekimas kare prieš Graikiją dar daugiau prie to akstina Vokietiją ir Italiją. Jeigu tik Bulgarija sutiks perleisti Vokietijos ir Italijos armiją prieš Graikiją ir Turkiją, tai Rumunija jau negali priešintis, o ir Jugoslavija, apsupta iš visų pusių, sako perleis per savo pietinę dalį Vokietijos ir Italijos armiją. Tada, aišku, kad Graikija ir Turkija bus nušluotos, Vokietijos ir Italijos jėgos įveiks anglus Suezo Kanalo srityj. Galimas dalykas, kad tuo pat laiku Ispanija užpuls anglus Gibraltaro Perlajoj. Jeigu tai įvyks, o atrodo, kad taip, tai tada Viduržemio Jūroj bus sunaikintas Anglijos karo laivynas ir jos priešams atsidarys plačios durys užkariavimui Anglijos kolonijų Afrikoj ir Artimuose Rytuose.

Bulgarija gali greitai prieš Graikiją išstoti, nes ji pikta ant jos už Aegėjos Jūrų pakraštį, kurį Graikijai perdavė po 1914-1918 metų karo, taipgi už pralaimėjimą antro Balkanų karo 1913 metais. Turkija ketina prieštarauti, bet vargiai ji galės sekmingai tą padaryti.

Jeigu Vokietija ir Italija žygiuos per Balkanus ir grobs Turkiją, tai veikiausiai Sovietų Sąjunga savęs apsigynimui turės imtis tam tikrų žygių, kad neužleidus fašistams tulas teritorijas.

—o—

Indija ir Anglijos Karas

Indija turtingiausia Anglijos kolonija, kuri turi 380,000,000 gyventojų. Indija yra pavergta. Anglijos imperialistams tarnauja ten šimtai ir tūkstančiai visokių indusų kunigaikščių, dvarponių, feodalų ir kitokių savo šalies išdavikų. Indijoj yra vyrų tarpe 20 ir 40 metų amžiaus net 50,000,000, tai didelė armija.

Laike 1914-1918 metų karo Anglija iš Indijos gavo 1,500,000 armiją. Ji tada indusams žadėjo laisvę. Jie kovėsi visuose frontuose. Indija finansavo Anglijos karą. Bet kada karas baigėsi, kada Indija pareikalavo laisvės, tai Anglija pavaišino ją tūkstančiais bombų iš orlaivių. Ištisus miestus ir apskričius sudegino!

Todėl, dabartinis Anglijos karas yra labai nepopuliariškas Indijoj tarpe darbo liaudies. Anglija ten turėjo 400,000 armiją, kurią ant vieno trečdalio sudaro anglai, o kitas dalis vietos indusai. Anglija stato ant vakarinės sienos tvirtumas. Indijos karo reikalams lėšos kelis kartus padidintos. Prisiuntė į Indiją 8 orlaivių eskadriles ir ant vietos moko 2,500 lakūnų ir orlaivyno technikų iš pačių indusų turtingųjų sluoksnių. Anglija įsteigė karo mokyklas, kur kunigaikščių ir kitų turčių vaikus moko būti komandieriais. Nesenai 381 karo studentas, pirm užbaigimo mokslo, buvo pervesti į oficierių korpusą.

Anglija plečia Indijoj karo industriją, kaip tai kanuolių, kulkasvaidžių, orlaivių ir amunicijos gaminimo fabrikus. Tiems reikalams paskyrė daug pinigų. Jau dabar Indijoj ginklų ir amunicijos gamyba 12 kartų daugiau padaro, kaip pirm karo. Ginklus veža į Viduržemio ir Afrikos Anglijos kolonijas karui už jos viešpatavimą. Pakelta plieno ir geležies gamyba.

Anglija gavo savo pagalbon Indijoj kunigaikščius ir kitus darbo žmonių pavergėjus. Ji išleido ten tris karo reikalams paskolas, kurias išpirko turčiai. Virš 300 kunigaikščių gausiai aukoja Anglijos valdonams. Vien kunigaikštis Haiderabada paaukavo 6,500,000 svarų sterlingų karo reikalams. Kunigaikštis Kašmira aukavo 45,000 svarų sterlingų ir perdavė Anglijai 2,000 savo kareivių. Taip daro ir kiti valdonai. Bet Indijos darbo liaudis tam nepritaria, ji trokšta laisvės.

—o—

Sovietai Turi Daugiausia Submarinų

Sovietų Sąjungos valdžios organas "Izviestija,' nuo lapkr. 19 dienos įtalpino pamatinį straipsnį apie submarinus, kurie yra vienas iš aštriausių ginklų jūrų kare, ypatingai apsigynime. "Izviestijos" rašo:

"Dešimts metų atgal, būtent lapkr. 19, 1930 metais, laivyno vėliava buvo iškelta ant pirmo Sovietų pastatyto submarino. Tuo kartu Sovietų šalis turėjo 15 submarinų likusių nuo senos Rusijos laivyno. Laike Pirmo Imperialistinio Karo Rusijos pasistatė 29 naujus submarinus, kada per tą laiką Vokietija —345.

"Sovietai, išbudavodami pirmą savo submariną, pastatė padėtin tos rūšies fabrikus, kad jie galėtų statyti geriausius ir moderniškiausius submarinus. Jau tais laikais buvusi įtempta tarptautinė padėtis vertė Sovietus sparčiai ir daug budavoti submarinų, ypatingai, dėl Tolimų Rytų, o taip pat ir dėl Baltijos ir Juodųjų Jūrų. Prasidėjo masinis statymas naujų submarinų. Tam tikslui buvo įtempta visos jėgos, pakinkyti ir pagalbiniai fabrikai. Tolimuose Rytuose (tai yra prieš Japoniją) pirmas naujas Sovietų submarinas buvo baigtas 1933 metais, o 1934 metais baigta budavoti didelė submarinų budavojimo programa. Tie nauji submarinai, su kitais karo laivais, sudarė nugarkaulį Ramiojo Vandenyno karo laivyno, kuris greitai augo ir išaugo į labai galingą jėgą, apsaugojimui Sovietų Sąjungos sausžemio iš jūrų pusės. Ir nuo tada kas metai nauji submarinai ir kiti karo laivai statomi dėl Ramiojo Vandenyno Sovietų laivyno.

"Pradedant su 1930 metais, Sovietų Sąjunga kas metai statė dideliame kieky naujus submarinus. Ypatingai Antras Penkių Metų Planas suteikė galimybę budavoti galingiausius ir geriausius submarinus, sudarė pagrindą išbudavojimui galingiausio svietė Sovietų Sąjungos karo laivyno.

"Dabar Sovietų Sąjungos industrija dideliame skaičiuje gali budavoti didžiausius, galingiausius ir moderniškiausius submarinus. Dėka tam, Sovietų Sąjungos submarinų laivynas jau dabar yra didžiausias ir naujausias, geriausias ir moderniškiausias visame svietė. Ir tuos moderniškus laivus valdo ir ant jų plaukioja ištikimiausi darbo tėvynės sūnūs.

Berlin.—Vokiečiai praneša, kad Anglijoj jų lakūnai nušovė vieną priešo orlaivį, o anglai nukirto žemyn tris vokiečių orlaivius.

Berlin, lapkričio 25.—Vokiečių komanda skelbia, kad anglų orlaiviai paskutiniu žygiu visai mažai tepadarę karinių nuostolių Vokietijai.

BACEVIČIUS

Vytautas Bacevičius jau Amerikos scenoje! Apart ankstyvesnių muzikos mokslų jis 1928 m. baigė Paryžiaus Konservatoriją su diplomu aukščiausio laipsnio Premier Prix, kaip kompozitorius ir pianistas—virtuozas.

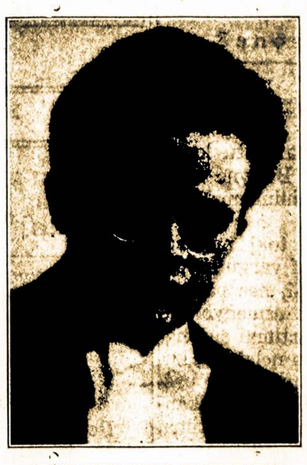

PROF. VYTAUTAS BACEVICIUS,
Pianistas-Virtuozas-Kompozitorius

Šį ketvirtadienį, 8:30 val. vakaro mes jį matysime ir girdėsime skambinant pasauliniai garsioje muzikos salėje—Carnegie Hall, W. 57th St. ir 7th Ave., New York City.

Šis Tarybų Lietuvos aukštas menininkas turi būt įkvėpimas kiekvienam lietuviui susidomėti menu ir pagerbti menininką **Vytautą Bacevičių.**

Daugelis biednai gyvenančių kultūringų žmonių, norinčių išgirsti Bacevičių skundžiasi, kad per aukšta įžanga. Tiesa, įžanga yra $3.30, $2.75, $2.20, $1.65 ir $1.10. Tai gerose vietose. **Bet aukštesnėse galerijose galima gauti bilietus po 55c ir po 83c. Iš jų aiškiai matosi steičius ir girdisi muzika.** Tad kiekvienas gali girdėti šį pasaulinės reputacijos lietuvio menininko koncertą Amerikoje.

Prof. Bacevičių prakeikė nusidėvėję reakciniai politikieriai iš katalikų, tautininkų ir socialistų sriovių. Bet kultūringi žmonės katalikai, tautininkai ir socialistai pamoja ranka ant savo vadų paiko užsimojimo ir rengiasi dalyvauti Bacevičiaus Koncerte. Trys vargonininkai pasisakė būsią Bacevičiaus Koncerte ir jie sako, kad bus daug apšviestesnių parapijonų. Iš tautininkų keletas jau nusipirko bilietus. Tai aiškūs faktai, kad šiame koncerte dalyvaus visi lietuviai, nežiūrint sriovinių įsitikinimų.

Iš pat pradžios prof. Bacevičiaus pasirįžimo vykti iš Pietų Amerikos į Jungtines Valstijas, piktos valios politikieriai norėjo jam pakenkti. Pirmiausia rašinėjo laiškus iš Pietų Amerikos perspėdami, kad niekas nekviestų Bacevičiaus į Jungtines Valstijas. O atvykus jis buvo valdžios suimtas ir uždarytas Ellis Islande. Čia prie jo lindo reakciniai elementai ir gązdinimais norėjo priversti pasmerkti Tarybų Lietuvą. Bet Bacevičius griežtai pasisakė, kad jis nesiims jokio politinio veiksmo, bus tik menininkas. Jis atmetė pigių politikierių intrigas, bandančias įvelti į purviną politiką. Pergyveno persekiojimus ir šiandien jis išstoja scenon tyras kaipo aukštas menininkas.

Kiekvienas teisybę branginantis žmogus, kiekvienas meną įvertinantis žmogus turi pagerbti Bacevičių kaipo stiprios valios žmogų, kaipo puikų menininką ir turi dalyvauti šiame jo koncerte. Kurie išgalite pirkite bilietus aukštesnių kainų. Paremkite savo menininką ne tik moraliai, bet ir materialiai. Kurie negalite įsigyti brangesnių bilietų pirkite po 55c ar 83c ir būkite jo koncerte.

Mažos tautos žmogui ir genijui yra labai sunku prasimušti į viršūnes tokioje šalyje kaip čia, kur iš viso pasaulio yra suplaukę žymiausi talentai. Didelių ir turtingų tautų talentams pagarsėti yra lengviau. Jų pasirodymus scenoje plačiau aprašo spaudoje ir skaitlingai susirenka publikos. Gi lietuvių imigracija čia neskaitlinga, sunku gauti vietą amerikoniškoje spaudoje. Kad ir labai geram menininkui sunku pakilti. Tačiau, Bacevičiaus vardas gražiai skambėjo didžiuosiuose New York dienraščiuose.

Bacevičiui mes galime padėti skaitlingu atsilankymu į jo koncertą. Smagiau jis jausis matydamas daug publikos, geriau jam seksis, labiau į jį atkreips atydą ir spauda. Ypač kuomet jis, kaip nei vienas kitas menininkas, taip baisiai yra užpultas priešų, tai iš visuomenės būtinai reikalinga jam didelė moralė ir materialė parama.

Prašome įsitėmyti, jog Bacevičiaus koncertas bus ketvirtadienį, 28 d. lapkričio (November), Carnegie Hall, W. 57th St. ir 7th Ave., New York City, 8:30 valandą vakaro.

Seattle, Wash.

LDS 141 kuopa savo susirinkime nutarė surengti Naujų Metų pramogą kuopos naudai. Tai įvyks pas kuopos sekretorę, draugę T. Halam, 3115—23rd Ave. Įžanga bus vienas doleris ypatai.

Atsilankę į tą vakarą turės smagų laiką ir sušelps mūsų kuopą.

Nors kuopa yra maža, bet veikia šį bei tą.

Pereitam susirinkime tapo išrinkta valdyba 1941 metams. Visi buvo išrinkti tie patys, kurie buvo pereitais metais. Abudu sekretoriai — finansų ir protokolo—jau sekretoriauja trečius metus. Pirmininkas J. Burt, finansų raštininkas K. A. Žukauskas, protokolo raštininkė T. Halam, iždininkė E. Baltrušaitienė; vice-pirmininkas A. Burtienė.

Linkim naujai valdybai gerai darbuotis ateinančiais metais!

Atsilankykite Naujų Metų pokilin!

S. G.

Karas neša darbo žmonėms žaizdas, mirtį ir širdgėlą, karo taksus ir skurdą, sunaikinimą organizacijų ir asmens teisių. Mes, darbo žmonės, nenorime karo. Praneškim apie tai savo kongresmanams!

MOTERŲ ŽINIOS

Lietuvių Literatūros Draugijos vajus prasidėjo vasario 1-mą, naujus narius galime įrašyt su $1 mokesties už visus šiuos. metus. Gera proga gaut moterų narių ir sutvert moterų kuopas bei kliubus.

Lietuvos Darbininkų Šeimynoms Statomi Nauji Namai

"Darbo Lietuvoj" už rugsėjo 11-tą J. Kl. plačiai atžymi darbininkams butų padėtį prie Smetonos režimo, dabartinę padėtį, ir planus bei pradėtus darbus esamai padėčiai gerinti.

Apie netolimą praeitį sakoma:

"Butų krizė Kaune jaučiama ne nuo vakar. Dėl butų trūkumo jau seniai kenčia kauniečiai—darbininkai ir žemesnieji tarnautojai, kurie už nuomojamus būstus, dažnai žmogui negyventinus laužus, buvo priversti mokėti trečdalį, o kartais net ir pusę savo uždarbio..."

Atžymėjęs apie smetoninin kų dideles kalbas ir nieko neveikimą padėtį gerint, J. Kl. pažymi, kad tik su Raudonosios Armijos įžengimu Lietuvon "susirūpinta darbininkus aprūpinti geresniais būstais. **Daug darbininkų iš rūsių iškelta, kiti laukia savo eilės.** Bet esant dideliam butų trūkumui... imtasi naujų namų statyba rūpintis."

Koki Bus Nauji Namai?

Apie tai, kas jau daroma, J. Kl. rašo:

"Kaune, prie Griunvaldo gatvės, statomi du korpusai, viso 4,500 kvadratinių metrų ploto. Šiuose namuose bus 40 butų po 2-3 kambarius kiekviename bute. Numatoma, kad čia galės apsigyventi apie 240 žmonių. Priešakiniame, centriniame pastate iš gatvės bus kooperatyvas, klubas ir salė. Namų blokai bus sujungti. Namai bus trijų aukštų. Prie namų bus įrengtas skvėras ir baseinas. Vaikų darželiui ir lopšeliui numatomas pastatyt atskiras namas. Visi butai bus su patogumais. Dviejų kambarių butas turės apie 30-40 kv. metrų, trijų kambarių—apie 45-50 kv. metrų. Šių namų statyba pradėta prieš mėnesį ir numatoma baigti ateinančių metų pradžioje."

Ten pat nurodoma, kad Vilijampolėje tokių namų statybai paskirta net 14-kos hektarų plotas ir kad jų statyba pradėta. Statomi dideli namai Šiauliuose, taipgi numatyta statyti Šančiuose, Panevėžyje, Marijampolėje. Eilėj mažesnių miestų statomi arba netrukus būsią pradėta statyti mažesnio tipo namai.

Šiuos žodžius rašant, lapkričio 13-tą, kai kurie iš virš minėtų namų gal jau arti baigos, ypač dabar, darbininkams su pakilusiu ūpu ir darbingumu pradėjus budavoti savo socialistinę tėvynę. Ko smetonizmas negalėjo padaryti per 13-ką su virš metų, tas Tarybų Lietuvoj padaroma mėnesiais ir savaitėmis. Tačiau Lietuvos priešai nepaliauja naujosios Lietuvos niekinę, užsimerkia prieš tuos didelius darbus arba atvirai neigia juos.

Svarbos darbininkų namų statybos gali neįvertinti tik tie, kurie niekad negyveno rūsiuose ar pustamsiose, drėgnose pašiūrėse, kur niekad nepažvelgė saulės spindulys, kur sienos iki lovos viršaus buvo apkaužojusios žaliais pelėsiais nuo už sienos esamos išvietės; kurie niekad nekvėpavo pelėsynu ir nevaitojo nuo sąnarių gėlos. Tūliem iš tokių žmonių pikta, kad darbininkai išeina į saulę, kad pranyks laužynai. Jie laukia, kad kapitalizmas sugrąžintų Lietuvai Smetonos režimą.

Brooklyno Raudonasis Kryžius šiame vajuje jau sukėlęs $25,100.

Ir Man "Gaila" Laužynų!

Linkėdama Lietuvai išsistatyti pakankamai patogių, sveikų darbininkų namų, tačiau "apgailiu" ir laužynų. Kada paskaitau Lietuvos spaudoj, kokiu spartumu viskas keičiama ir kaip kiekvienas sklypelis žemės reikalingas naujam gyvenimui, bijau, kad kol karas pasibaigs ir mes galėsime parvažiuoti aplankyti naująją Lietuvą, pranyks smetoniškos "gerovės" palaikų **paskutinis blokas.** O bent vienas kvartalas tipiškų butų, su duomenimis apie ten buvusį skaičių gyven., ir apie skaičius gyventojų buvusiuose tokiuose kvartaluose miesto skale, būtų mums, amerikiečiams, nejkainuojama pamoka. Juk mes pripratę sakyt: "Seeing, is believing."

Alisa.

Paskilbusių baleto šokėjų Veloz ir Yolanda sūnelis be niekur nieko, tai yra be daktaro, drabužių, vygės ir kitko lėšavo $100,000. Nuo tokios sumos kontrakto jie atsisakė, kad Yolanda galėtų tapt motina.

Jaunystės Svajonės Išsipildė

Baltaplaukė 80 metų senolė, Mrs. Adeline Reynolds, pagaliau sulaukė savo jaunystės svajonių išsipildymo, žinoma, ne be nuolatinio siekio. Ji būdama jaunutė tankiai vaidindavo mėgėjų teatruose ir svajojo būt aktore. Paskui ji ištekėjo, išauklėjo vaikus ir anukus. Dar vėliau, būdama 70 metų, ji baigė Kalifornijos Universitetą su aukštais požymiais. O dabar, būdama 80 m., ji pasirašė kontraktą lošt aktoriaus James Stewart senutės rolę veikale "Ateik Gyvent su Manim."

Girdai apie Sprogdinimą Laivastatyklos Bostone

Boston, Mass. — Kas tai paleido gandus, būk vokiečių agentai sprogdinsią čionaitinę karo laivų statyklą. Dėl to buvo iškrėsta 4,500 darbininkų, ieškant pas juos dinamito ar bombų. Nieko tokio nesurasta.

London.—Anglų radio užginčijo, kad jų orlaiviai bombardavo Francijos miestą Marseillę.

Ten Niekad Nebuvo Ramybės

ELIZ. VILKAITĖ

Ponia Chien buvo penkiasdešimts metų amžiaus ir pilna sekretų. Niekam ji savo slaptingą gyvenimo istoriją neišpasakojo. Turbūt, ji pradėjo kuopti slaptybes savyje, kai tik ji pradėjo protą vartoti. Tai buvo daugelį metų prieš Japonų ėjimą į Chiniją. O gal ji pradėjo mąstyti, kaip ji pamatė jos tėvų skirtingą meilę prie jos ir jos brolio.

Ji matė, kad jos tėvų meilė buvo didesnė prie jos brolio, nors jis ir jaunesnis už ją buvo. Tėvai iš jos reikalavo daugiau nuolankumo ir paternavimo, visai neatkreipdami dėmės į josios protinius troškimus ir gabumus. Ji liūdėjo ilgai, bet vieną gražią dieną ji nusprendė pastatyti klausimą savo motinai, ir gavo nuo motinos aštrų atsakymą.

"Dabar ar vėliau tu turi pradėti suprasti, kad tu esi moteris", jos motina jai pasakė, "ir būdama moteriška sutvėrimu, nenorėk, kad būtų taip elgiamasi su tavim, kaip su vyru".

Ponia Chien, tada būdama tik devynių metų amžiaus, nieko savo motinai neatsakė, bet nuo to laiko ji pradėjo tik sau viena mąstyti ir viską slaptybėje laikyti už savo nepaprastos viliojančios veido grožybės ir švelnumo ir mandagumo. Kuomet jos brolis buvo privatiškų mokytojų mokinamas, ji kitame kambaryje mezgė ir siuvinėjo be sustojimo, bet viską girdėdavo ir nieko pro ausis nepraleisdavo. Ji pasivogdavo brolio knygas taip atsargiai, kad jis jų visai nepasigesdavo, ir iš jų jinai išmoko skaityti ne tik chiniškai, bet biskį angliškai ir japoniškai. Čia buvo jos kita slaptybė. Niekas nemanė, kad ji galėtų suprasti kitos tautos kalbą arba mokėtų skaityti, arba kad ji rado sau smagumą atkartodama lapus, kur filosofų išmintys gulėjo surašytos tik dėl vyrų patogumo. Jeigu ji būtų ėjus į egzaminus vietoje jos brolio, tai ji būtų aukštesnius laipsnius gavus. Bet ji 17 metų būdama ištekėjo.

Į savo vyro namus ji nusinešė visus savo sekretus. Vienas sekretas tai buvo, kad ji nustojo tikėjusi į dievus. Namuose, kur moterys buvo tamsios, pilnos burtų ir atsidavusios bažnyčiai, visos būtų įpuolusios į isteriją jei būtų sužinojusios, kad ta graži, tyki, jauna mergaitė, kuri vis taip mažai kalbėjo ir vis mandagiai, kad ji būtų padėjus į šalį tikėjimą. Ji girdėjo mokytojus, kaip jos broliui aiškindavo mokslą ir jai to užteko, kad daugiau netikėti į dievus. Bet vis tiek ji lenkė galvą prieš jos vyro naminius dievus, netikėdama į juos, bet manydama, gal jie yra reikalingi tiems, kurie daugiau nieko nežino.

Kitas jos buvo sekretas, tai gili mintis smerkianti paikus nežinėlius ir kvailus pasipūtėlius. Ji greit atrado, kad ir jos vyras buvo vienas iš tokių, ne todėl, kad jis biednas buvo, bet todėl, kad jis perdaug turtingas buvo, sūnus ir anukas turtingų tėvų-protėvių.

Tas jai buvo didelis smūgis, nes ji svajodavo apie būsimą savo draugą, kuris būtų inteligentiškas vyras. Bet ji priėmė teisybę, kokią ji rado, ir savo vyro akyse ji visada buvo maloni ir linksmai šypsodavosi, ir mažai vartojo rūpesčio, tik tiek, kiek buvo reikalinga kalboje su vyru kaip jam patiko. Kitą laiką ir energiją ji vartojo mąstydama apie knygas, kurias ji skaitydavo pasislėpus.

Metam po metų bėgant, jos supratimas, inteligentiškumas vis augo ir augo, kad net jos vyras pradėjo klaustis jos patarimų visuose jo ekonominiuose reikaluose. Ir jos 4 sūnūs ir 3 dukterys daug ko išmoko nuo jos. Neparodant jiem savo sekretų, kokie jie iš tikrųjų buvo, ji įskiepino jiem meilę mokslo ir supratimą, kad paskiau jie patys jieškotų mokslo šaltinių. Jos protas, meilė ir gražumas žavėjo jos vyrą ir vaikus. Kiekvienas jos vaikas didžiavosi, kad yra jos mylimas.

(Bus daugiau)

Cleveland, Ohio

Nekrologas

Palaidojom d. Petronę Bruščiuvienę Highland kapinėse lapkričio 7 d., 2 val. po pietų. Ji mirė lapkričio 4 d. savo namuose, 6932 Lawnview Ave., po ilgos ir sunkios vėžio ligos, sulaukusi virš 66 metų amžiaus.

Iš Lietuvos ji paėjo iš Keturvalakių parapijos, Vilkaviškio pavieto, Geisteriškių kaimo.

Po savo tėvais vadinosi Petronėlė Lipinskiūtė.

Jauna Petronėlė išvažiavo iš Lietuvos į Angliją ir ji tenai apsivedė su Adomu Bruščium. Kiek laiko ten pagyvenę, atvažiavo į Ameriką 1902 metais. Pirmiausia jie apsigyveno Olmstead, Pa. Atvažiavo į Clevelandą, Ohio, 1906 m. ir visą laiką gyveno šiame mieste.

Dr-gė P. Bruščiuvienė yra motina 7 vaikučių: 6 mergaitės jaunutės mirė, o viena dukrelė užaugo. Velionė buvo našlė veik 35 metus. Ji savo gyvenime turėjo daug vargo ir sunkiai dirbto. Per ilgą laiką dirbo kriaučių dirbtuvėje. Ir darbo skubinimo sistemoje, — pakirto jai sveikatą, tada pradėjo vystytis pas ją vėžio liga, nuo kurios ji ir mirė.

Draugė P. Bruščiuvienė priklausė prie šių organizacijų, kurias ji gerbė ir aukštai įvertino: "Laisvės Pašalpinėje" ji buvo seniausia tos draugystės narė. Buvo narė Literatūros 22 kuopos, visą laiką nuo įsisteigimo ALDLD organizacijos. Taip pat buvo narė Amerikos Lietuvių Moterų Kliubo. Ji priklausė ir tarptautinėse organizacijose: Tarptautinių Darbininkų Apsigynime 11 kuopoje, Mažų Namų Savininkų Draugystėje. Taip pat priklausė prie bedarbių organizacijos.

Mes turėtume imti pavyzdį nuo jos, kad ji, vargingai gyvendama, visuomet prigulėjo prie daug progresyvių organizacijų ir gausiai rėmė aukomis darbininkų klasės reikalus!

Net ir prieš paskutines dienas jos gyvenimo, ji paaukavo $8 darbininkų klasės reikalams. Ji buvo sena "Laisvės" dienraščio skaitytoja, kuri skaitė šį liaudies laikraštį su pasigėrėjimu.

Kaipo darbininkų šventę—Pirmąją Gegužės—ji pirmutinėje vietoje statė ir gerbė; ji visuomet dalyvaudavo šios garbingos šventės parodose. Neatsiliko net ir praeitą Pirmą Gegužės apvaikščiojimą, nors ji buvo jau liguista. Dr-gė Bruščiuvienė atėjo pas mane ir prašė manęs parduoti jai tikietą, sakydama man: "Megute, tai bus jau gal paskutinis mano Pirmoj Gegužės apvaikščiojimas. Ta nelaboji liga baigia mano sveikatą"...

Ji dar maršavo parodoje praeitą Moterų Dienos apvaikščiojimą 12 d. gegužės už taiką ir demokratiją.

Velionė Petronė buvo rimta moteris, su visais ir su visokių srovių žmonėmis gražiai susitaikydavo.

Jos laidotuvės buvo didelės ir gražios. Buvo daug kvietkų nuo jos šeimos, giminių, draugų-gių ir nuo organizacijų. Laisvės Pašalpinė Draugystė prisiuntė didelį ir gražų vainiką. Taip pat Amerikos Liet. Moterų Kliubas prisiuntė gražų vainiką.

Daug publikos lankėsi jos šermenyse ir taipgi dalyvavo daug žmonių palydint ją į kapus, atsisveikinant ir suteikiant jai paskutinį patarnavimą.

Išlydint ją iš Wilkelio šermeninės, Julius Krasnickas padainavo "Kaip Draugę Lydėjom". Aldona Wilkelienė paskambino pianu, Dominikas Petrauskas pasakė gražią atsisveikinimo prakalbą. Eva Simanauskienė ant kapinių pasakė atsisveikinimo trumpą prakalbėlę.

Lydėjo ją suvirš 30 mašinų.

Velionė paliko dideliame nuliūdime savo dukterį Magdaleną Giliuvienę, savo anuką Juozuką Gilių ir savo žentą Juozą Gilių; taipgi gimines, draugus ir drauges, kurių daug ji turėjo savo gyvenime.

Mes liūdime visi netekę savo brangios draugės ir organizacijų narės! Katrie da nesate įstoję šiose garbingose organizacijose, tai prisirašykite ir užpildykite jos vietą.

Aš išreiškiu didelę užuojautą jos dukteriai Margarette (Magdalenai) Giliuvienei, jos vyrui Juozui Giliui ir jų sūneliui Juozukui Giliui.

O tau, brangi, miela drauge, Petronėle Bruščiuviene: **ilsėkis ramiai** Amerikos šaltoje žemelėje!

Margarette Valenta.

Moterys Geriau Išlaiko Konspiraciją

Londone. — Pagal įsakymą Britanijos aviacijos viršininko, kad visus vyrus paliuosuoti iš konskripcinių skyrių ir pastatyt moteris, kurios perduotų slaptas instrukcijas karo klausimais, "Daily Mail" korespondentas atsikreipė į vieną iš aukščiausių viršininkų su nepaprastu klausimu: Kaip galima pasitikėt moterim konskripcijoj? Gavo atsakymą sekamą:

Klaidingai suprantate moteris, moteris psichologiniai lygi, kaip ir vyras. O moteris iš prigimties yra slaptingakonspiratyvė. Ilgi tyrinėjimai įrodė, kad moteriai pilnai galima pasitikėti konspiracijos darbe. Tiesa, jos daug plepa ir todėl yra priimta skaityti moterį nelogiška. Tačiau, kurios daug kalba, teisybės nepasako ir tuščiais žodžiais pridengia konspiraciją. Ypatingai kas liečia atskirai moterį, ji pavedžios už nosies tą, kuris bandys iš jos išgauti sekretą.

Tai tokia nuomonė karo specialistų apie moteris.

J. Klevaitė.

Pragyvenimo Brangumas

Kiekvieną dieną nuėjus į maisto krautuves matai, kaip maisto produktai brangsta, kad net kišenius neišneša pirkti būtiniausio maisto.

Šiandieną kaina kiaušinių pakyla net iki 49 centų už tuziną. Rytoj kaina sviesto bėga į padanges, o kitą dieną sužinosi, kad pienas pabrango.

Nueini į mėsos krautuvę ir ve, tau praneša, kad avienos svaras kainuoja 49 centus. Taipgi daržovės ir fruktai meiliai vejasi aukštumą "aviacijos".

Pagaliau, juk karo dar nėra Amerikoje, tačiau jau artinasi laikas, kad nebus galima parnešti tinkamas maistas vaikams ir sunkiai dirbančiam vyrui.

Maisto krautuvėse tankiai girdėti moterų dejavimai:

"Kodėl darbininkų algos nekyla, kad būtų galima geresnės rūšies maistą nusipirkt?"

"Taip," pastebi kita moteris, "darbininkų algos nei kiek nekyla, o atbulai, mažėja."

"Bet, prašau paaiškinti man," klausia trečia moteris, "kas įvyko? Ar buvo sausra, ar vandens užplūdimas sunaikino produktus?"

"Nieko panašaus", sako ketvirta moteris. "Gamta čia nieko nekalta. Karvės pieno duoda tiek, kiek ir davė, derlius buvo puikus. Bet 40 milijonų amerikiečių pusbadžiai gyvena. Priežastis tame, kad didieji trustai sugrobė viską į savo rankas. Ir jie taupo karui. Ir jeigu mes, moterys, nesiorganizuosim, kad palaikyti savo šeimynos gyvybę, tai gyvenimas visai nebus galimas".

J. Klevaitė.

Šeimininkėm

Italioniško Sūrio Užkandžiai

Pusę puoduko kornų krakmolo.

½ puoduko "cream of wheat".

½ puoduko sviesto, biskį druskos.

4 kiaušinių trynius.

1 kvortą pieno.

2 puoduku tarkuoto italioniško sūrio (parmesan cheese).

Sudėk sviestą į dubeltavą puodą. Kaip sviestas pradės virt. sudėk krakmolą, "cream of wheat", druską ir supilk pieną gerai karštą. Gerai išmaišyk, pavirink 15 minučių, sudėk 1 puoduką sūrio, išplaktus kiaušinių trynius, supilk išsviestuoton blėton ir padėk, kad atšaltų. Supjaustyk į keturkampius. Dėk eilę keturkampių ir eilę likusio sūrio ir uždėk po gabalėlį sviesto. Geriausia tinka dėt dvi eiles. Kepk pečiuje pakol bus gražiai geltoni. Valgosi karšti.

Šis valgis skanus ir labai maistingas.

Receptą atsiuntė d. O. Vilkaitė-Šilkaitienė iš Hartford, Conn. Daugiau jos receptų tilps sekamose laidose.

Suffolk apskritys, Long Island, siūlo visus kelius daryti su takais pėstininkams.

"Didžioji Pradžia" Palieka Neužmirštiną Įspūdį

Naujasis ir nepaprastai puikus sovietinis judis "Didžioji Pradžia", pastaruoju laiku rodytas Chicagoj ir dabar rodomas Miami Playhouse, New Yorko mieste, labai įspūdingai perstato naująją gadynę, visapusišką perversmą Sovietų Sąjungos moters gyvenime.

Tačiau pasakymas, kad judyje atvaizduojama perversmas moters, anaiptol nepasakytų visko, nebūtų pilnas. Tai buvo perversmas ir vyro gyvenime. Jei kas manytų, kad toji era lengva pergyventi bent kam, tas save apsigaudinėtų. Tas tiesa, kad parodomajam laikotarpyje vargiai kas Sovietų Sąjungoje nebuvo girdėjęs apie lygias teises moterims. Bet girdėti apie tas teises viena, o jau matyti, kad sava žmona virsta į "neklaužadą"—pati savo gyvenimui nuosprendžius daro, eina į mitingus ir dar užima bendro ūkio vedime pirmą vietą užuot rūpinusis vyru ir namais, tai jau visai kita problema.

Atsižadėti nemokamos, nuolankios, dar mylinčios tarnaitės, kokia būdavo senovės Rusijos kaimiečio žmona, lengvai negalėtų nei vienas, kas prie to pripratęs. Dėlto naujojon gadynėn neįžengta be skausmų, ašarų, dramos ne tik visuomeniniame, bet ir šeimos gyvenime. Viena tokių dramų, labai vaizdžiai ir suprantamai perstatoma judyje "The Great Beginning".

Filmos žvaigždė Sokolova, valstiečio Efimo žmona, niekam nenusileidžia, jeigu ji mano, jos poziciją esant teisinga. Taip va ji nuklampoja, nubrenda per purvą išbarti komisarus, kad jie daro klaidą nedaleisdami į kolchozus vidutinių valstiečių, o palikdami stambiuosius. Tūli ją išbara ir grąsina bausti, bet partietis pripažįsta, jog ji kalbanti paties Lenino žodžiais, nors jų niekad negirdėjus ir neskaičius... nemokanti skaityt. Seka pasikalbėjimas apie jos gyvenimą ir to pasekmėj jai ateina kvietimas užimti kolchozo prezidento vietą.

Nors pasikalbėjime su partiečiu Sokolova sakė, kad ji turinti geriausį vyrą pasaulyje, tačiau partiečiui atėjus kviesti Sokolovą į prezidentus ir išsikalbėjus su jos vyru apie įvairius santikius šeimose, kad moterys būdavo ir apmušamos, Sokolovas nejučiomis pasisako, jog "pasitaiko". Vienok jis žmonos prezidentu tai jau tikrai neleis. Kas tai matė.

Partietis pamatęs, kad Sokolovos gavimas prezidentu priklausys tik nuo jos užsispyrimo pastatyt ant savo, dėlto pasuka savo kalbą ta linkme, kad sukelti joje tą užsispyrimą, jis kalba, kad moteris reikią valdyti, reikią apmušti...

To pasekmėj, neužilgo jau matom Sokolovą su kūdikiu ant rankų kolchozo susirinkime, pirmininke.

Darbo pati pradžia, kokia ji buvo 1930 metais. Tamsos ir skurdo perdaug, o už vis daugiau sabotažo. Gi stoka išteklių, įrankių, prasilavinusių technikų. Čia bandoma ją išjuokt ir atgrąsint nuo pareigų. Pagaliau, sugrįžus namo, vyras grąso palikti, jeigu ji vaikysis visokius "vėjus", vėl netaps paklusnia žmona. Vyrą ji myli, nemato, kaip be jo gyventų, bet pareiga, tai pareiga. Kolchozo, liaudies priešai turi būt nugalėti, turi būt sukurtas laimingas gyvenimas. Ji pasirenka pareigą, ir liekasi viena su mažais kūdikiais ant rankų.

Vyras išėjo, bet liaudis, ypatingai moterys ir jaunimas ją suprato ir pamylėjo taip, kaip ji liaudį, iš kurios ji pati buvo kilus. Kolchoze visų būvis gerėjo. Net jos vyras, pamatęs klaidą, supratęs, kad dabar šeimos gyvenimas turės budavotis skirtingais pamatais, sugrįžta, prasideda laimingas gyvenimas ir jai pačiai. Bet sabotažininkai šėlo ir kovoje už kolchozninkų laimėjimus pasikėsinama ant jos gyvybės, kad tuo būdu išardyt kolchozą. Bet ji išlieka ir pasiunčiama liaudies atstove į vyriausįjį šalies Sovietą.

Sužinojus, kad ji nominuojama, nusigandus, jai nežinomų atstovės pareigų, Sokolova barasi: "Tarsi aš čia neturiu gana darbo. Ar tai man daryti įstatymus?"

Veikalo aplinkuma ir vaidinimas atrodo taip tikras, laimėjimai toki dideli, jog žiūrint judžio nejučiomis pergyveni nesuvaldomą džiaugsmą dėl begalinio žmonijos progreso, koks Sovietuose tveriama. Kiekvienas turėtų pamatyti šį puikų judį. **M-tė.**

Parašė Senas Vincas

Viešnia Nuo Marso

(Apysakaitė)

(Tąsa)

"Tvarkos ar švaros palaikyme vyraus ta pati savimyla. Jis savo giminės šeimoj nematys betvarkės, apsileidimo. O per savo giminės betvarkės, apsileidimo ir nešvaros rąstus lipdamas, jieško pašaliečio šeimoj nešvaros šapelio.

"Negeresnio patarnavimo pašalietis susilauks ir iš kito, saumylystėj išauklėto, visuomeniško patarnautojo. Toks žmogus paskirtas prie drabužių, avalinės ar maisto išdavimo sankrovos, patarnaus visuomenei taip "bešališkai," kaip ir butų išdavėjas. Geresnis, tinkamesnis drabužis ir daug greičiau bus įteiktas savo giminei, negu kitam, tokias pat teises turinčiam tai gauti, pašaliečiui. Geresnis valgis ir daug greičiau bus atiduotas tvarkos vedėjo giminei, **o pašaliečiui teks tik išrankos."**

Tai išdėsčius, mergina, šiek-tiek atsikvėpė, žvilgterėjo į jos veidan įdėbtas vaikino akis, nusišypsojo ir vėl tęsė:

"Ir viskas tik tame dar nepasibaigia. Saumylystė suleidus šaknis į žmogaus sąmonę nustelbia dorovę, žmoniškumą, visos žmonijos meilę ir visus kitus visos žmonijos gerovei pasėtus augmenis. Tokie saumyliai, pastatyti atsakomingose vietose, vietoj rūpintis visos žmonijos reikalais lygiai ir bešališkai, pradeda tupdyti ir savo gimines į šiltesnes vieteles. Ir, laikui bėgant, visuomenė nei nepasijunta, kaip visos pareigos, patarnavimai, valdvietės, kitais žodžiais sakant **—į visus šiltesnius lizdelius sutupia tik giminių - giminės ir visos tautos tvarka, žmonijos gerovė, patenka į giminių rankas ir ne jie tarnauja visai žmonijai, bet visa žmonija jiems.**

"Kad šitaip neatsitiktų, kaip vienoj tautoj, taip ir ant viso mūsų žemės kamuolio, tai tą savimylos, trumparegystės ir tik savo giminės meilės piktžolę mes net su šaknimis turime iš būsiančio žmogaus sąmonės, o jos vietoj mes sodiname dorovės, žmoniškumo ir visos žmonijos meilės gėlę.

"O tokią operaciją jauno žmogaus sąmonėje, sieloje, jausmuose ir širdyje tegali padaryti tik tam tikrose auklėjimo įstaigose ir atsidavę visos žmonijos gerovei specialistai. Jaunuolis nuo septynerių metų atimtas nuo tėvų ir iki dvidešimts - vienerių metų auklėjamas visos žmonijos meilės dvasioje, nutolsta nuo savo šeimos siauruose rėmeliuose įtvertos meilės, o **pamylsta visą žmoniją lygiai ir lygus lieka visai žmonijai pilietis.**

"Jo sielos audiniai, širdies gijos, sąmonės staklėmis audžiami, susiaudžia su visos žmonijos meilės audiniu, į kurį įsiaudžia ir brolis ir sesuo, o kartu ir **visos žmonijos meilė, lygybė ir brolybė.**

"Taip išauklėtas žmogus bus atsakomas kiekvienoj įstaigoj, kiekviename darbe ir, neturėdamas savyje įstrigusios brolio ar sesers meilės, o tik visos žmonijos vieną didingą jame įauklėtą meilę **—rūpinsis visos žmonijos gerove, lygia savo sąžinės miera ir lygiu savo jausmų saiku."**

Tai išdėsčius marsietė paglostė vaikino plaukus, pažvelgė į jo žydrias akis ir, tarsi atsiprašydama, nusišypsojo ir vėl kalbėjo: "Tai ve, jaunas kvailiuk, kur glūdi žmonijos, pragaištis ir iš kur išplaukia jos išganymas, gerovė, draugiškumas ir meilė. Ne meilė artimo, kaip jūs kad sakote, bet meilė visos žmonijos.

"Ah, tiesa," lig ką tai baisaus atsiminus, atsidūsėjo ji ir vėl tęsė: "Jūs gyvenate tos katastrofos išvakarėse, kokią mūs žmonės jau tūkstantis metų kaip pergyveno ir palaidojo gelmėse užmiršties. Dabar pas mus ant tos katastrofos kapo stovi ir per amžius stovės širdį perveriantis ir perspėjantis, kad daugiau tokių katastrofų neatsikartotų, tai milžiniškas, iš karo ginklų nulietas, paskutinio karo antkapis. **Tai du broliai ir paskutiniai karo kareiviai, pervėrę vienas antro krūtines durtuvais, aukštielninki svyra žemėn. O juodviejų motina, palaidais plaukais ir pusnuogė su mažiučiu ant rankų tragingai žiūri į tolį ir pro prasiskleidusius parako ir gaisrų dūmų debesis mato skaistų tekančios saulės veidą."**

Čia merginos akyse pasirodė ir mūsų žemės moterų taip vadinamas—ginklas, o mes pavadinsime—silpnybė, tai ašaros. Tamas, pamatęs gražuolės ašaras ir pats apsiverkė. Tačiaus jį nesujaudino ir ašaras iš jo akių neišsunkė tas merginos apipasakotas, sielą sukrečiantis paskutinio marsiečių karo antkapis, bet tik merginos ašaros, kurios meilėje jis visas buvo nugrimzdęs. Ir jis, nesulaukdamas merginos balso, pastūmė nedrąsų jai klausimą:

"Tai ir jūs neapsieinate be karų?"

"Neapsiėjome prieš tūkstantį metų. Bet nuo pabaigos paskutinio karo ir kritusio paskutinio kareivio, apsiėjome ir kol mūs pasaulis gyvuos—apsieisime."

Mergina, taip ilgai kalbėjus, truputį pavargo ir valandėlę pasilsėjo. Paskui prisiglaudė prie vaikino ir priglaudus veidą prie jo veido pavožė po blakstienais savo žydrias dangaus mėlynės akis.

Vėjelis šiureno juodviejų veik vienodos spalvos, truputį sriuoguotus plaukus... Saulė prasiskverbus pro eglių šakas žvilgterėjo į jų dviejų veidus. Meilė, tai laipiodama jųdviejų širdžių pasaitėliais, tai maudydamosi sielų gelmėse, tarsi magnitas, traukė jų dviejų širdis vieną prie antros...

IV.

Per visą mielą naktelę pylęs lietus viską suvilgė, sužliugino, ištižino ir padarė liūnus. Paskui užgulus sunki migla sutirštino ir be to gan diržingą orą. Viešnia išlindus iš savo nakvynės, stovinčio ant Tamo kiemo orlaivio, jautė svaigulį galvoje, o sunkus, subrinkęs oras, stačiai ją dusino. Tamas, kuris užkandęs kiek pusryčių, sėdėjo prieangyje ir laukė, kaip saulės užtekančios, merginos pasirodymo —prišoko prie jos ir, nutvėręs ją už rankų, norėjo pagirdyti savo ištroškusią sielą iš merginos bučkio taurės. Bet merginos akys suraibavo, galva apsvaigo ir tik vaikinui paspėjus sugriebti į glėbį, mergina nesudribo į purvyno klaną.

Jis ją atnešė į prieangį, pasodino į krėslą, atnešė stiklą vandenio ir vilgydamas jos lūpas bei smilkinius, šūktelėjo: "Ji susirgo! Daktaro, daktaro! Mama... Tėti! Kuogreičiausia važiuokite pašaukti daktarą!"

Ir iš tiesų. Buvo vaikinui ko ir nusigąsti; jos veidas buvo išblyškęs, lūpos mėlynos ir visa grožė nuvytus. Tačiau jam ant laimės ar nelaimės, namuose nesirado nei žmogaus dvasios. Tėvas buvo išėjęs į laukus ir, kasinėdamas griovelius, nuleidinėjo vandenį nuo apsėtų dirvonų. O motina ir sesuo buvo išvažiavusios į miestelį su savais reikalais. Dabar tik jis atsiminė, kad juodvi pro jį važiuodamos, stabtelėjo ir ką tai jam sakė. Bet jis buvo užsisvajojęs apie gražuolę ir pasinėręs jos meilės gelmėse—nieko nematė ir negirdėjo.

Bet tuom tarpu pūstelėjo lengvutis, tarsi iš miego pabudęs vėjalis, pašiureno merginos plaukus ir jos lūpos bei veidas pradėjo ružavėti, rausti, atsigauti. Atsivožė jo akių vokai ir jos akys atsirėmė į vaikino išsigandusias akis ir rūpesnių apsiniaukusį veidą. Per jos veidą nučiuožė šypsenos prošvaistėlė, sukrutėjo jau truputį pražydėjusios lūpos ir išplaukė reti jos žodžiai:

"Ah... Kaip mane dusina... Aš negaliu pakelti to sunkaus, tarsi vanduo, oro... Vesk mane į orlaivį ir kilkime aukštai, aukštai į orą... Ten aš, atsikvėpus tyru oru, jausiuosi kaip namie."

Vaikinas paėmė į glėbį, nunešė ir įsodino į orlaivį ir juodu, iškilę iki reikiamos aukštumos, apsistojo ore. Čia mergina atsikvėpus sausesniu oru, vėl pražydo kaip rasa pagirdyta gėlė. Ji suvalgius porą savo maisto pilių ir išgėrus mažiutę bonkytę vaisių sunkos, atpuolė į save ir gero nusiteikimo prošvaistė prašvito jos veide ir lūpose.

Vaikinas ant jos meilės aukūro buvo sudėjęs savo širdį, sielą, jausmus, sąmonę ir viską, ką tik jis paaukoti galėjo. O mergina, nors ir pagal marsiečių įkūnytas taisykles, turėjo būti atsargi ir kiekvienas žingsnis, žengtas įsimylėjimo link, turėjo būt šaltu protu ir gerai apmąstytas, bet... Ar tai paveikta mūs planetos klimato, ar tai jos širdis ir siela atrado svetimos žemės jaunuolio širdyje tinkamas sąlygas, — nepasiklausę proto apsigyveno, ar su pirmuoju bučkiu mūs žemės jaunuolis užkariavo marsietės širdį?—į klausimus ne mums tenka atsakyti. Bet, kad ji padarė vieną ir gana didelę klaidą, parodys tolimesnė romanso eiga.

(Bus daugiau)

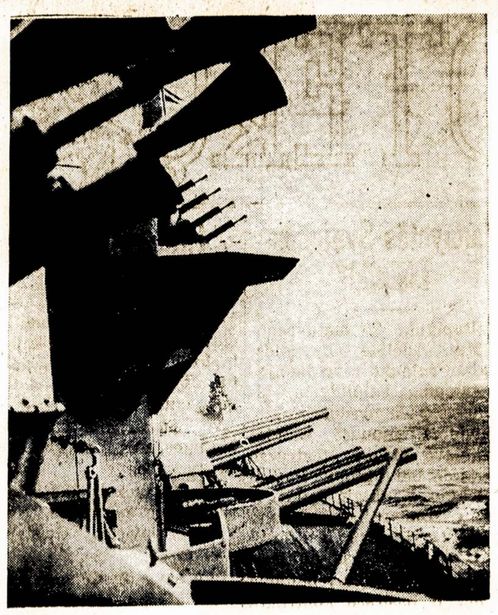

Čia matome Anglijos šarvuotį, vieną iš galingųjų karo laivų, kurio didžiosios patrankos (apačioj) paruoštos prieš priešo laivus, o viršuj matosi keturios greitai šaudančios "pom-pom" priešlėktuvinės patrankos.

Ar Reikia Rašyt į Laikraščius?

Gal keistu šis antgalvis atrodys skaitytojui, tačiau jis teisingas.

Kodėl aš šį rašinėlį rašau?

Pat pradžioje šios vasaros patėmijau draugo A. Bimbos krisluose ("Laisvėje") atsiliepimą į bendradarbius rašinėti žinutes į "Laisvę" iš savo kolonijų vasaros laike, kaip ir žiemos, nedarant jokių vakacijų, nepasiduodant apsnūdimui.

Pasiekus "Laisvei" mano namelį, visuomet skubu perskaityt visas žinutes iš įvairių kolonijų, kad matyt, kaip mūsų progresyvis judėjimas sukasi, veikia, juda. Ypatingai šiuo nerimo laiku, laiku didžiausios "civilizuotos" katastrofos, kada Europoj eina pamišusi žudynė; kada čia pat, pas mus, eina nauji įstatymai varžymui darbo liaudies, jos teisių, laisvės ir visokių atsiekimų, kokius buvo darbo liaudis išsikovojusi per eiles sunkių kovų, kruvinų kovų, metų metais.

Tos organizacinės laisvės, tos žmoniškumo laisvės nepaprastai greit naikinamos per viešpataujančią klasę.

Mes jau turime įstatymą, varžantį ateivius, — tai jų registracija ir pirštų antspaudos. Tai įstatymas, varžantis žmogaus tiesas, kas jis nebūtų, ateivis ar čiagimis. Komitetas kongresmano Dieso, tyrinėjantis neva priešvalstybinę veiklą, tuščiai eikvoja mūsų pinigus naudai turčių klasės, o nelaimei darbo liaudies.

Dar suranda anti-trustinį įstatymą (Shermano) ir pritaiko jį prieš organizuotus darbininkus, kad, juo pasirėmus terorizuoti darbo žmones. Aiškiau pasakius, atimt paskutinį kąsnį duonos iš dirbančio žmogaus, jo žmonos ir kūdikių, o atiduot viską kapitalistui, kuris jokio naudingo darbo nedirba.

Akivaizdoje tų ir nesuminėtų dalykų, ar verta darbo žmogui, esančiam progresyviui ir sakyt "negaliu rašyt, neveikia mintys, neturiu laiko"?

Gal ir pertoli nuėjau nuo temos. Ėjau toliau todėl, kad geriau nušvietus reikalą veikimo, bendradarbiavimo savo spaudai.

Draugės, draugai! Žinokim, kad juo laikraštis turės daugiau bendradarbių, tuo jis bus įvairesnis, smagesnis skaityt, patraukiamesnis mums paprastiems dirbtuvių darbininkams, kurie neišėję jokių mokslų; vieni antrų rašinėlius geriau suprasim, labiau įvertinsim ir tuo pat kartu daug geriau seksis laikraštis platinti, kuomet tankiai matysim iš savo kolonijų žinučių.

O kad mes gyvenam, kad mes veikiam, kad šimtai įvairių įvykių būna tarpe mūs lietuvių ir įvairių kitų tautų —tai aiškint nėra reikalo! Toki įvykiai tinka spaudai. Labiausia taikau šį rašinėlį Newarko apylinkei. Kodėl yra žinučių iš Jersey City "Laisvėje", iš Patersono, iš Elizabetho ir kt. kolonijų? Kuomi tad tur būt išimtis Newarkui?

Ar čia nėra susipratusių žmonių?

Yra, tik reik užsidėti sau šventą pareigą, pabandyt pirmą, antrą, trečią—ir taip eis vėliau, kaip iš gausybės rago.

Net įvardinsiu, kurie galėtų rašyt ir gerai vartoja plunksną, tai šie draugai-gės: Abu Paukštaičiai; abu Žukauskai, Mikšis, Skeistaitis, A. Janušonis, abu Stočkai, Povilas Kasparas, Miškeliūnas ir tuzinas kitų.

Tai šie bendradarbiai turi gabumų.

Na, kas pirmas padarys bandymus?

Aldietis.

Wilkes-Barre, Pa.

Wilkes Barre ir Apielinkės Lietuvių Žiniai

Gruodžio pirmą dieną čia įvyks labai svarbios paskaitos ir prakalbos atžymėjimui 25-kių metų Lietuvių Literatūros Draugijos gyvavimo. Paskaitą skaitys rašytojas drg. S. Jasilionis, iš Binghamton, N. Y. O kalbėtojus patirsite atsilankę.

Šias paskaitas rengia LLD 12-tas apskritys, kad atžymėt šios apšvietos organizacijos nuveiktus darbus per tuos 25-kis metus gyvavimo. Šiose paskaitose bei prakalbose atsilankę bus supažindinti su šia apšvietos organizacija ir su jos nuveiktais darbais, kurie buvo atlikti per šiuos paskutinius 25-kis metus.

Todėl mes, apskričio valdyba, kviečiame visas kuopas esančias šiame apskrityj skaitlingai dalyvauti nepaliekant nei savo pažįstamų. Ypatingai Scranton, Pittston, Inkerman, Plains, Plymouth ir Nanticoke draugai bei draugės prašomi dalyvauti. Padarykim šią 25-kių metų draugijos gyvavimo sukaktį labai skaitlinga, neatsilikim nuo kitų miestų, kurie jau yra atžymėję tokias sukaktuves savo skaitlingais susirinkimais.

Šios paskaitos ir prakalbos prasidės lygiai pirmą valandą dieną, Lietuvių Progresyvio Kliubo svetainėje, 325 East Market St.

Įžangos jokios nebus, todėl pasinaudokit šia proga. Kviečiame skaitlingai dalyvaut iš plačios apylinkės.

12-to Apskričio Valdyba.

Elizabeth, N. J.

Pataisau Klaidą

Pereito penktadienio "Laisvėje", mano korespondencijoje apie Jono ir Agotos Norušių jubilėjaus paminėjimą įsiskverbė klaida. Pasakyta, kad publikos buvo 150. **Turi būt 250.** Nežinia, ar tą klaidą aš padariau, ar kas kitas. Tačiau noriu jubilėjatų atsiprašyti už ją ir šiuomi atitaisau klaidą.

A. Stripeika.

N. S. Pittsburgh, Pa.

LDS 160 kuopa rengia puikią vakarienę, kuri įvyks gruodžio 1 dieną, 1940, 7:30 v. vakaro, 1320 Medley St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Šis parengimas yra labai svarbus todėl, kad LDS sukanka dešimts metų nuo jo susitvėrimo.

Dar vienas dalykas labai svarbus, būtent, kad kožnas lietuvis, nuo 5 iki 60 metų amžiaus galės įsirašyti į LDS 160 kp. visai veltui, be jokio įstojimo mokesčio į abudu skyrius — pašalpos ir pomirtinės.

Šioj dienoj, tai yra pirmą dieną gruodžio mėnesio, gerbiamieji, nepraleiskite progos, prašykite įstojimo blankų ir išpildykite jas gruodžio 1 d. atėję parengiman.

Apdrauskite savo ir savo vaikučių gyvastį.

Komisija.

Cleveland, Ohio

Čia yra tų vardai tų, kurie aukavo nupirkimui gėlių pagarbai velionės dr-gės P. Bruščiuvienės. Tai buvo nuo idėjos draugų-gių ir nuo Literatūros 22 kuopos narių.

Po $1: V. K. Romandai, Žebrauskai; M. Valenta davė 68 centus; B. Gineikienė 35c. Po 50c.: V. Karmuza, Yungienė, Dr. J. N. Simans, Lukošius, Venslovienė, Raulinaičiai, J. Bagdonas, E. Bergman, M. Dominaitis ir J. Dominaitis.

Po 25c.: Joe Vasiliauskas, P. Boika, K. Gendrėnas, John Mažeika, Raubai ir S. Kazulionis.

Viso buvo sukolektuota $9.53.

Kvietka nupirkta už $8.00. Telegramai į "Vilnį" ir į "Laisvę" 68c. Likusieji 85c yra atiduoti M. Giliuvienei.

Tariu širdingą ačiu visiems aukavusiems.

M. Valenta.

Iš Corlett Apielinkės

Lapkričio 16 d. įvyko kortavimo ir pasilinksminimo pramogėlė draugų Pečiurų namuose. Šią linksmą ir sekmingą pramogėlę surengė Corletto moterų LDS 138 kp. kuopos ir darbininkiškos visuomenės naudai.

Kuopos narės - moterys neveltui sakė, kad reikia parengti tokią pramogą, kurioje atsilankę dalyviai būtų patenkinti, ir kad būtų naudos kuo-

(Tąsa ant 5-to pusl.)

SVARBIOS KNYGOS

TUOJAUS ĮSIGYKITE ŠIAS KNYGAS:

Pasaulinės Parodos ir New Yorko Miesto

PAVEIKSLŲ ALBUMAS

Žurnalinio formato knyga, 56 puslapių, trijų spalvų spaudos viršeliai, augštos rūšies popieros, daug mokslinio turinio ir informacijinių raštų. Kaina 25c.

•

Dingus Rožytė

Parašė Pranulis

Tikrai jaudinančios poezijos knygelė. Išleido dienraštis "Laisvė". Kaina 15 centų.

•

Ko Nori Kun. Coughlinas?

Parašė R. Mizara

Dažnai girdime tą kunigą fašistiniai rėkaujant per radio. Ko jis nori ir kas jis yra išaiškina ši knygutė. Puslapių 32. Kaina 5 centai.

•

Saugokitės Vėžio

Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius

Vėžys išsmaugia daugiau žmonių negu kitos ligos. Vėžys yra žinomas kaipo nepagydoma liga. Bile žmogus nežinodamas kaip apsisaugoti gali gauti vėžį. Daktaras Kaškiaučius pataria, kaip apsisaugoti nuo vėžio.

Knygelė 42 puslapių. Kaina 15 centų.

•

Su reikalavimais kreipkitės:

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

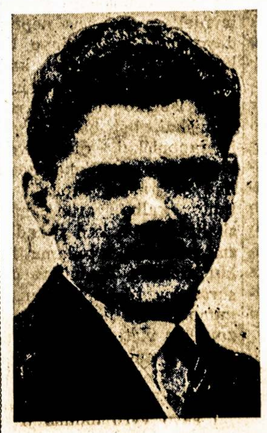

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

•

Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

• •

1113 Mt. Vernon Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

Laiškas iš Laisvos Lietuvos

Laiškas iš Vilniaus nuo lietuviškų baptistų kunigo, rašytas to paties tikėjimo išpažintojui lietuviui St. Sinkui, Danvers, Mass.

Laiškas rašytas rusiškai. Čia paduodame jį lietuvių kalboje. Laišką "Laisvei" prisiuntė Joseph Borish, Danvers, Mass.

Vilnius, rugpjūčio 30, 1940

Brangieji Kristuje Broliai ir Seserys!

Širdingas Jums ačiu už sveikinimus, kuriuos mums perdavė nuo Jūsų brolis Gerikas. Jisai kartu davė ir Jūsų adresą. Reiškiu Jums širdingą padėką aš asmeniškai ir mūsų bendrijos vardu už prisiųstąją mums dovaną 148 litus (kuriuos pridavė šių metų pavasarį brolis Gerikas). Ačiuojame už brolišką sąjausmą ir atmintį. Tatai buvo kaip tik reikalingu laiku... Tegul Jums Viešpats šimteriopai atlygina!...

Pereitų metų rudenį teko mums keletą baisių dienų pergyventi. Netolimai mūsiškio maldnamio nupuolė keletas bombų (Vokiečiams kariaujant su lenkais.—**"L." Red.**). Garbė Dievui, Jis apsaugojo maldnamį, tik stiklai maldnamyje ir mano kambariuose išbyrėjo. Kitose miesto dalyse suardė namų ir žmonių užmušė. Lai apsaugoja Jus Visagalis, kad netektų Jums pergyvent tą, ką mes pergyvenom.

Dabar mes randamiesi garbingosios Sovietų Raudonosios Armijos globoje ir priklausome į didžiąją šeimyną Sąjungos Sovietinių Socialistinių Respublikų. Staliniškoji Konstitucija garantuoja laisvę tikėjimo. Tikėkime, jog ką Viešpats daro, Jis niekuomet nesuklysta, ir pas Jį nėra nieko blogo, kas neišeitų ant gero...

Mes ramiai triūsiamiesi, nors ir ne taip, kaip pirma karo. Bendrija mūsų dabar nedidukė. Jaunimas visas išvažiavo užsienin — į Baltgudiją ir į Rusiją. Šičia pasiliko tik senesnieji. Tikiu, jog brolis Gerikas Jums jau rašė apie dabartinę padėtį. Džiaugiamiesi, kad dar galėjome šią vasarą atlaikyt suvažiavimą, birželio 29-30 d... Broliai džiaugėsi, kad galėjo suvažiavimą laikyt sostinėje — Vilniuje. Brolis Gerikas sakė, jog tūliems jūsų Vilnius yra pažįstamas miestas, bet, veikiausia, tai daug metų atgal. Dabar miestas išaugo. Daug naujoviškų namų pastatyta ir bendrai miestas gana gražiai tvarkosi.

Sveikiname Jus visus mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus meile ir linkime Jums gausių Jo palaiminimų...

Jūsų brolis Kristuje
L. Apanasenok
ir Bendrija.

CLEVELAND, OHIO

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

pai bei darbininkiškiem reikalam!

Čia ir prisieina pažymėti ir duoti kreditas moterų kuopos narėms, kad jos savo kuopos susirinkime ką sumano ir nutaria įvykinti, tai visos iš anksto, kaip bitės, pradeda darbuotis ir savo kuopos nutarimą visuomet įvykdo su geriausiom pasekmėm! Matyt, kad ir šiam surengimui moterys dėjo daug darbo ir aukų, už tai svečiais buvo skaitlingas. Dalyvavo ne tik Clevelando lietuviai, bet ir iš apylinkių.

Pagirtina, kad šios apylinkės lietuviška ir kitų tautų jaunuomenė dalyvavo!

Dar labiau pagirtina, kad jaunuomenė "seniem" žmonėm buvo labai draugiška ir sykiu gražiai pasilinksmino. Kortavimas ir šokiai tęsėsi visą vakarą. Katrie geriau atsižymėjo kortavimu, gavo dovanas.

Vėliau leista laimėti draugės E. Sklerienės paaukotas gražus keiksas (pyragas). Laimėjo draugas Žukas.

Visų dalyvių nuotaika buvo labai gera: Visi gražiai pasilinksmino, draugiškai pasišnekėjo, ir, pasitenkinę, apie 5 valandą ryte, išsiskirstė.

Nuo rengimo komisijos teko girdėti, kad kuopai bus pelno apie $30, iš kurių dalis bus skiriama darbininkiškiem reikalam.

Garbė čionai priklauso mūsų geriem draugam Pečiuram. Jie turi savo gražų namelį ir nemažą sklepą, tai, kuomet tik kuopos paprašo pavelyti vietą pramogoms, tai draugai Pečiurai, įvertindami pažangiųjų darbuotę, niekad neatsako. Tai publika drg. Pečiurų namelį taip pamylėjo, kaip ir darbininkiškąjį judėjimą ir darbuotojų gerus darbus. Kuomet drg. Pečiurų namuose vyksta šios apylinkės kuopų pramogos, tai publikos atsilanko skaitlingai, nes supranta Pečiurų gerus norus dėl darb. organizacijų gerovės.

Kiek man žinoma, tai drg. Pečiurų namuose šios apylinkės kuopos turėjo jau 7 parengimėlius ir visi buvo pasekmingi.

Varde moterų LDS 138 kp. tariu draugams Pečiurams širdingą ačiu!

A. M. B.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

SO. BOSTON, MASS.

ALDLD 2 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 28 d., Kliubo Svet., 376 W. Broadway, 8 v. v. Visi nariai dalyvaukite šiame susirinkime, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. — Sekr. V. (279-280)

NEWARK, N. J.

LLD 5 kp. susirinkimas įvyks 29 d. lapkr., 7:30 v. v., Jurginėj Svet., 180 New York Ave. Visi draugai būkite šiame susirinkime ir pasiimkite knygą. Nepamirškite ir už šiuos metus užsimokėti. — Sekr. (279-281)

CAMDEN, N. J.

LDS ir ALDLD kuopų susirinkimai įvyks sekmadienio vakare, 7 v. v., pas J. Lastauską, 686 Central Ave. Visi draugai dalyvaukite susirinkime ir atsiveskite naujų kandidatų į kuopas, nes ALDLD vajus dar tęsiasi ir galima įstoti į draugiją tik už 1 dol. — Sekr. S. V. (279-280)

HUDSON, MASS.

Labai svarbios prakalbos įvyks gruodžio 1 d., sekmadienį, 2-rą val. po pietų, H. L. Piliečių Kliube. Kalbės B. F. Kubilius ir J. Skliutas. Kviečiame visus iš apylinkės ir vietinius lietuvius į šį susirinkimą. (279-281)

CLEVELAND, OHIO

LDPD ruošia antrą sezono balių, lapkr. 30 d., Liet. Darb. Svet., 9:0 E. 79th St., 7:30 v. v. Auka 25c asmeniui. Kviečiame visus dalyvauti ir linksmai laiką praleisti. (279-280)

PHILADELPHIA, PA.

LLD 10 kp. svarbus susirinkimas įvyks 1 d. gruodžio, Liaudies Name, 735 Fairmount Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti, pasimokėkite duokles ir atsiimkite knygas. Taipgi turime daug svarbių dalykų aptarti.—Sekr. (279-280)

PATERSON, N. J.

LDS 123 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 1 d., 10 val. ryto, S. Bakanausko Svet. Visi nariai būkite laiku, nes turėsime valdybą rinkti 1941 m. Taipgi turėsime visi nariai užsimokėti duokles už 1940 m. — J. Matačiunas, Sekr. (279-281)

HARRISON-KEARNY, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 1 d., sekmadienį, 2:30 val. po pietų, 15-17 Ann St. Visi draugai neatbūtinai susirinkime dalyvaukite, yra svarbių dalykų aptarti. — Valdyba. (279-280)

Washington. — Anglijos darbo ministeris Ernest Bevin atsišaukė, kad Amerika siųstų Anglijai visus orlaivius, kanuoles ir laivus, kokius tik gali.

Garsinkite savo biznį dienraštyje "Laisvėje".

Valgykite MEDŲ

•

NELAUKITE
kol gausite slogas; valgykite medų, valgykite dabar, kad negauti slogų.

•

Valgykite Medų Vietoj Cukraus
Sako Dr. J. J. Kaškiaučius

•

Kaina 75c Kvorta

•

"Laisvėje" galite gauti tikrų bičių medaus už gana prieinamas kainas.

Kreipkitės į "Laisvės" ofisą ir apsirūpinkite su medum.

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line
Tel.: Glenmore 5-6191

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom, kitkam.
231 BEDFORD AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: EVergreen 8-9770

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

BAR ir GRILL
LIETUVIŲ RESTAURANAS
Įdomiai įpuošta lietuviška aludė ant Grand Street
Rheingold extra Dry Alus.
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės

•

Turime ir kambarių pernakvot arba savaitiniai išrandavot
JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
Lūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name

•

GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO

•

Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

Office Phone EVergreen 4-6971 Inside Phone EVergreen 4-6485

FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

OPEN DAY and NIGHT

•

Managed by
RHEA TEITELBAUM

•

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.

Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.
SPECIAL RATES PER WEEK

LAIDIES' DAYS
Mon. and Tues. from 12 a.m. to 11 p.m. After 11 p.m. for gents

GENTS' DAYS
Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

Dvi Juokingos Komedijos
"Kurčias Žentas" ir "Aš Numiriau"
RUOŠIA LIETUVIŲ LIAUDIES TEATRAS
PO VADOVYBE ALDONOS ŠERTVIETYTĖS

Anastazija Buknienė
Vaidina veikale "Aš Numiriau" Kristinos rolėje.

Sekmadienį
GRUODŽIO
1 d.
December
1940 m.

•

Durys atdaros 4 val. po piet
Vaidinimas — 5 val.
ŠOKIAI — 7:30

Juozas Lazauskas
Veikale "Aš Numiriau" vaidina Andriaus Vabalo rolėje ir "Kurčiam Žente" — Tamošiaus rolėj.

NEW NATIONAL HALL SVETAINĖJE
261-267 DRIGGS AVE. BROOKLYN, N. Y.

Šokiams grajis
Jurgio Kazakevičiaus Orkestra

Įžanga 75c ir 50c
Vien tik Šokiams 35c

Nikodemas Pakalniškis
'Kurčiam Žente' vaidina Kazio rolėj.

VAIDINIME DALYVAUJA
A. BUKNIENĖ
N. PAKALNIŠKIS
J. LAZAUSKAS
S. LENGERDAITĖ
M. STAKOVAS
GEO. KLIMAS
P. GRABAUSKAS

Kelrodis: New National Hall randasi Greenpointo dalyje. Privažiuoti galima Lorimer St., Crosstown, Graham Ave. gatvekarais ir 8th Ave. Subway. važiuodami Lorimer ir Crosstown karais išlipkite ant Manhattan Ave. Nuo čia tik vienas blokas iki svetainei. Graham Ave. karai priveža prie pačių durų —išlipkite privažiavę Eckford St. Čia ir svetainė. 8th Ave. Subway važiuodami išlipkite Nassau Ave. stotyje — apie trys blokai iki svetainės.

VARPO KEPTUVĖ
36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniaus

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikjausia pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Dėlko Prof. Bacevičiaus Koncertas Rengiamas Carnegie Hall?

Prisiklausant diskusijų dėl būsimo prof. Bacevičiaus koncerto, teko patirti, kad grupė blogos valios žmonių, išnaudoję visas išmanomas priemones prieš prof. Bacevičių ir negalėdami atgrąsinti visuomenės nuo įdomavimosi jo koncertu, prisispyrusiai skleidžia lietuviuos mintį, būk prof. Bacevičius norįs nuo lietuvių šalintis, nes jo koncertas rengiamas ne Kliubo ar "Laisvės" ar kokioj kitoj lietuviais apgyventos apylinkės salėj, bet didžiojoj Carnegie Hall, New Yorke.

Pirm visko reikia pasakyt, kad prof. Bacevičius į Carnegie Hall ėjo ne kokio pasipūtimo vedamas, nes tas jam visai svetima. Jis ėjo geriausių menininkų ir meno eigos žinovų patariamas, kurie taip patarė ne vien tik dėl prof. Bacevičiaus kaipo asmens, bet **dėl visos lietuvių tautos labo.**

Reikia žinot, kad išstojimas koncertuot Carnegie Hall yra visų artistų siekis, bet ne bile kas gali ten įžengti, ji pasiekiama tik žymiausiems nacionalio, ir tarptautinio masto artistams. Dėlto jau pats ten įėjimas daug pasako.

Tiesa, kad finansiniai pats prof. Bacevičius gal daugiau pelnytų ir dalyviams gal atsieitų kokiu kvoteriu pigiau pakoncertavimas kokioj priemiesčio salėje. Bet juk tai būtų slėpimas nuo Amerikos visuomenės žymiausio savo tautos talento. Argi į tas sales ateitų žymiausi meno kritikai, kurie ateina į Carnegie Hall? Argi tai būtų garsinus Amerikos spauda? Ar būtų apie mūsų tautos muzikos genijų sužinojus, ar būtų jį išgirdus plačioji Amerikos visuomenė? Gi tokio masto artisto, su kuriuo galime geriausia pasirodyti, iškilti, susilaukėm tik pirmo iš savo senosios tėvynės. Manau, kiekvienas lietuvis pagalvoję sutiks, kad dėl taupinimo dolerio - kito jį nuslėpti nuo amerikoniškos meną mylinčiosios visuomenės būtų buvęs prasikaltimas ir prieš tą visuomenę ir prieš savo tautą. Kiekvienas rimtas lietuvis tik subars visokius paskalų skleidėjus, o suklaidintiems kantriai išaiškins rimtumą prof. Bacevičiaus išstojimo su koncertu ne kur kitur, bet Carnegie Hall.

Rengimas gerb. Bacevičiui žymiausio jo koncerto kokioj užkampio saliukėj būtų lygu turinčiam brangiausį, gražiausį iš visų deimantą laikyti dežutėj įdėtą ir giliai skrynios kampe užslėptą, kad nieks jo nematytų, apie jį nežinotų. Prof. Bacevičius yra vienu iš pačių brangiausių lietuvių meno žibučių ir mes, susipratę lietuviai, juomi didžiuojamės ir nuo pasaulio slėpti nenorime. Tai dėlto visi, kam tik galima, ir patys dalyvausime jo koncerte lapkričio 28-tą, kad ne vien tik pasidžiaugti tikro artisto pildysimu koncertu, bet ir parodyti svietui, kad lietuviai yra ant tiek pakilę kultūriniai, jog moka įvertinti savo didžiuosius menininkus.

A-a.

Mirtingumas Padidėjęs

Užpereitą, lietingąją savaitę Brooklyne mirė 527 asmenys. Tai buvo daugiau, negu bile kada bėgiu pastarųjų 23 savaičių. Pernai per tą pat savaitę mirė 493. Auto nelaimėse vėl žuvo 7.

Gimė per savaitę 956.

Nejaukus oras abelnai nesveikesnis. Padaugėjo susirgimai plaučių uždegimu, influenza, kokliušu, škarlatina ir karštine; tik difterija ir tymais susirgimai numažėjo.

Rinkliava Pabėgėliams nuo Fašistų

Lapkričio 25-tą prasidėjo ir tęsis per visą šią savaitę vieša, valdžios leista rinkliava gelbėjimui Ispanijos nukentėjusių nuo Franco fašistų.

Tarpe tūkstančių nukentėjusių, randasi dar daug Tarptautinės Brigados veteranų, kurie, atvykę iš reakcionieriais ir fašistais valdomų šalių gelbėt Ispanijos respublikai gintis nuo fašistų, fašistams respubliką sunaikinus, negalėdami sugrįžti į šalis, iš kurių išvyko; tebekenčia Francijos koncentracijos kempėse. Jų, kaip ir 150 tūkstančių pačių ispanų, pabėgusių nuo Franco teroro, padėtis apverktina.

Stoka maisto, stoka drabužių ir gyvenimas šaltose, purvinose kempėse, išbadėjusius žmones skina būriais, ligos kankina veik kiekvieną, nes nusilpusiame kūne nėra atsparos.

Brooklyne rinkliavų dėžutės gaunamos 120 Glenmore Ave., 2075 86th St., 381 Rockaway Ave., 608 Cleveland St., 42 Smith St., ir Darbo Partijos Progresyvių Komiteto raštinėj ant Mermaid Ave. tarpe 31st ir 32nd Sts.

Kelrodis į Prof. Bacevičiaus Koncertą—Carnegie Hall

Carnegie Hall, kur bus prof. V. Bacevičiaus koncertas, randasi **W. 57th St. ir 7th Avenue,** New Yorke.

Arčiausia privažiuojama BMT linijos Brighton Beach lokaliniu traukiniu. Išlipt **57th St. stotyje.**

Važiuojant IRT, imt 7th Ave. — Broadway lokalinį traukinį ir išlipt **Columbus Circle** stotyje. Reikės eit Broadwe žemyn porą blokų ir biskį ant 57th St.

Independent Queens-Brooklyn linija važiuojant išlipt **7th Ave. stotyje** ir trejetą blokų eit aukštyn numeriais. Grand Councourse ekspresu ar lokaliniu — išlipt **59th St. stotyje** ir eit du bloku žemyn ir vieną ant 57th St.

Per Gowanus Kanalo 9th St. Tiltą važiuotė sulaikoma 5 savaitėms, kol ten bus pravestos stambios pataisos.

J. Kazakevičiaus Orkestra L. L. Teatro Parengime Gruodžio Pirmą

Sekmadienį, gruodžio 1 d., Lietuvių Liaudies Teatras duos dvi gražias ir juokingas komedijas — "Aš Numiriau" ir "Kurčias Žentas". Vaidinimas prasidės 5 val. Po vaidinimui seks šokiai. Šokiai prasidės apie 7:30 valandą vakare. Viskas įvyks New National Hall, 261 Driggs Ave., Brooklyne.

Šokiams griež gerai žinomo Jurgio Kazakevičiaus orkestras. Jurgis Kazakevičius yra taip pat vienas iš Amerikoj gimusių ir auklėtų jaunų lietuvių. Kazakevičius ne tik orkestro vadas. Jis nuolatiniai dalyvauja Aido Chore kaipo eilinis dainininkas. Jurgis mokytojauja (diriguoja) Pirmyn Chorą, Great Necke.

Gerai žinome, kad jo orkestrą tiesiog myli jauni ir senesni, nes ji griežia amerikoniškus ir lietuviškus šokius. Kurie nesuspės dalyvauti matyme vaidinimo, gali ateiti į šokius. Nuo 7:30 val. vak. įžangas tik 35c.

Rengėjai.

Protestavo dėl Neįleidimo Žydų Palestinon

Palestina, ant popieros, visur skelbiama esant Anglijos duota žydams žeme, bet kada 1,771 žydas bėgdami iš fašistinių šalių atplaukė laivu prie Palestinos vartų, tai Anglijos valdžia jų neįleido, bet pasuko laivą link kokios kitos neminėtos Anglijos kolonijos. (Vėliausi pranešimai sako, kad dėl nežinomos atakos laivas nuskandinta ir daug žydų žuvę.)

Žydų Liaudies Komitetas New Yorke dėl neįleidimo Palestinon žydų pareiškė viešą protestą, kuriame taip pat atsišaukė į liaudį siųst delegacijas su protestais pas Anglijos konsulus, taipgi siųst protesto telegramas ir rezoliucijas.

Hymie Caplin, įkalintas po $25,000 kaucija kaltinimu neteisėtais būdais susižėrus $4,000,000 per desėtką metų, tuojau išėjo iš kalėjimo po kaucija.

Iškilmingai Minėjo Vadą-Kovotoją

M. J. Olginui paminėt suruoštame masiniame mitinge pereitą šeštadienį, Royal Windsor, publika pripildė kiekvieną salės kampelį, o apie du tūkstančiai visai negalėjo įeiti salėn, kurioj telpa šeši tūkstančiai publikos.

Toks skaitlingas publikos atsilankymas buvo aiškus jos pareiškimas simpatijos progresyviams žydams, prieš kuriuos dabar taip ūnijų biurokratai, taip reakcinė žydų spauda yra atsukę visas kanuoles, kaip kad jos atsukta lietuvių reakcionierių prieš progresyvius lietuvius.

Mitinge prakalbas pasakė Earl Browder, Am. Kom. Partijos generalis sekretorius; Paul Novick, vyriausis žydų darbininkų dienraščio "Freiheit" redaktorius, dirbąs velionio Olgino vietoj, ir Max Steinberg, K. P. žydų Sekcijos sekretorius.

Kalbant apie Olginą, kalbėtojai pabrėžė, jog didžiausiu paminklu Olginui šiandien yra dienraštis "Freiheit", kurio įsteigime ir išbudavojime Olginas sulošė nepaprastą rolę. Dienraštis yra nepavaduojamas žydų liaudies gyvenime.

Įspūdingoj kalboj Browderis atžymėjo faktą, kaip minint Sovietų Sąjungos sukaktį, pereitų metų rudenį, Olginas atsikėlė iš mirties patalo ir atėjo į Madison Sq. Gardeną pasakyt prakalbą. O ji buvo taip aiški ir reikšminga, taip aukštai liaudies įvertinta, kad Olginas buvo pertraukinėjamas ir, kalbą pabaigus, palydimas ilga, griausminga ovacija. Už keliolikos dienų Olginas mirė. Apie tą jo prakalbą Browderis sakė:

"Jo paskutinis pasirodymas buvo jam svarbiausiu iš visų jo gyvenime.

"Tai buvo momentas," sakė Browderis, **"kuomet buržuaziniai ir socialdemokratų žydų vadai ir spauda vertė niekinimus ir kurstymus prieš Sovietų Sąjungą — tuo pat momentu, kada Sovietų Sąjunga gelbėjo milionus žydų iš kruvinų nasrų karo, reakcijos ir fašizmo."**

Kaip tik tuo laiku, minėtam mitinge, sako Browderis, **"Olginas išstojo su garsingu įkaltinimu tų apgavikiškų vadų su įtikinančiu patvirtinimu Sovietų Sąjungos rolės kaipo laisvintojos ir steigėjos socializmo žydams ir visai žmonijai."**

Browderis savo kalboj pasmerkė išdavikišką rolę žydų laikraščių The Day, Morning Journal ir Forward, kurie po priedanga neva kovos prieš hitlerizmą Europoj, padeda steigti hitlerizmą čionai Amerikoj rėmimu Voorhis Akto ir abelnai reakcijos. Browderis ir kiti kalbėtojai aukštai kreditavo dienraštį Freiheit, kuris tik vienas išstoja žyduose prieš visokio plauko reakciją ir fašizmą.

Policistai gal Neturėsią Eiti Kariuomenėn

Kalbėdamas atidaryme policijos naujos stoties W. 54th St., N. Y., majoras LaGuardia sakė, jog jis ir pol. komisionierius pasirūpinsią, kad drafto amžiaus policistams nereikėtų išvykt iš miesto tarnaut kariuomenėn. Esą, jų lavinimas būsiąs pravestas čia pat..

PAŠOVĖ MERGINĄ

Įpykęs, kad jo pasidabota, 19-ka metų jaunesnė už jį mergina jo nemyli, James Loscalzo, brolis distrikto prokuroro padėjėjo Joseph V. Loscalzo's Queens apskrityje, pašovė Elsie Bachenheimer ir pats pasišovė. Loscalzo yra vedęs.

Lankėsi "Laisvėje"

Pereitą antradienį aplankė "Laisvės" įstaigą Antanas Vaitkus iš Montreal, Canada, manadžeris tenykščio D.L.K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo, turinčio savo patalpas 2159 St. Catherine East. Jį palydėjo p-lė Nuobarytė, brooklynietė.

"Biedni" Pabėgėliai

Daugelis nuo karo pabėgusių šeimynų, atbėgusios New Yorkan, samdosi po tūkstantėlį per mėnesį lėšuojančius apartmentus.

Toki žmonės, tuose apartmentuose arba puošniuose kliubuose šampanėliu savo patriotizmą laistydami, visokiais balsais šaukia už "tėvynės gynimą," bet patys to labo nenori, net iš to krašto pabėgo. Mat, karas tik praščiokams, o jie daug "svarbesnes" pareigas atlieka pelnus iš karo imdami ir juos prauliodami dėl "tėvynės labo."

Negana to, jie mano, kad ir mūsų šalies kareivėliams būtų labai patriotiška važiuoti Europon ir ten pakariauti "už demokratiją" ir "laisvę", vieniems žūti, o kitiems pelnytis iš priežasties karo. **T-as.**

Billy Jones, buvęs žymus ankstybojo radio dainininkas, krito ant Broadwės, New Yorke, ir ant vietos mirė. Jis buvęs iškviestas sekamą dieną dainuoti radio 20-ties metų sukakties programoj.

Ant President St. buvo rasta mašina be ratų. Ją nuvežus policijos stotin, paaiškėjo, kad ji buvo nuo savininko pavogta ir, ratus numausčius, palikta. Atsižvelgiant, kad savininkas ir taip nukentėjęs, policija atleido nuo parvežimo ir "burdo" mokesčių.

Skautai, vaikų organizacija, surinkę po žmones per 12,000 senų žaislų, kurie policijos ir gaisregesių bus pertaisyti ir šventėmis vėl išdalinti biednų vaikams.

Williamsburgo piliečių grupės reikalauja pagal Kent Ave. padaryt ekspresinį kelią, taipgi nugriaut nevartojamą šaką aukštojo gelžkelio tarp Kent Ave. ir Havemeyer St.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau draugės, katra mylėtų šeimynišką gyvenimą. Esu 50 m. amžiaus. Pageidauju, kad ir draugė būtų tarp 40-50 amžiaus. W. Barkausky, 309 S. 4th St. (Apt. 7) Philadelphia, Pa. (277-279)

Pajieškau draugo Stanislovo Garbačiausko. Pirmiau gyveno Waterbury, Conn. Girdėjau, kad gyvena Brooklyn, N. Y. Tegul jis pats atsišaukia, arba kas žino, kur jis gyvena, meldžiu pranešti. Robert Golbin, 46 Birch St., Waterbury, Conn. (277-279)

REIKALAVIMAI

Reikalinga vyro dirbti ant mažos ūkės, prižiūrėt paukščių. Su atlyginimu susitaikysime. Rašykite. S. Powell, R. D. 2, Mount Airy, (Lambertville,) N. J. (277-279)

IŠRANDAVOJIMAI

Pasirandavoja fornišiuotas, garu šildomas kambarys vienam vyrui. Privažiuoti galima Jamaica Linijos traukiniu iki Crescent St. stoties, pereikite Liberty Ave. ir už dviejų blokų rasite namą. Broadway gatvekaris taipgi priveža iki Crescent St. Prašome kreiptis pas: Mrs. M. Banks, 14 Sheridan Ave., Brooklyn, N. Y. (277-279)

PARDAVIMAI

Parsiduoda restauracija su pilnomis gėrimų laisnėmis. Kaina labai prieinama, lysas ant 3 metų, randa $50.00. Pardavimo priežastį sužinosite ant vietos. Kreipkitės R. L., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (277-279)

Visokių Žolių Sandėlis

Ramunių, Liepos žiedų, Čiobrelių, Šalavijų, Šaltmėčių, Gumbažolių, Puplaiškių, Trukžolių, Debesylo, Devinmečių, Senesų ir daugybės kitokių žolių.

25c Pakelis arba 6 už $1.00
Trajankos 60c—3 pakeliai $1.50

Žolių knygelė, aprašo apie 300 visokių žolių ir šaknų, nuo ko jos yra reikalingos, 25c.

M. ŽUKAITIS
334 DEAN STREET
SPENCERPORT, N. Y.

LeVANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKERS
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
Brooklyn, N. Y.
Gerai Patyrę Barberiai

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 SUMMER AVENUE
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

F. W. SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto
Tel. Virginia 7-4499

Mateušas Simonavičius
Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Arti kampo nuo Hewes eleveiterio stoties Tel. Evergreen 4-9508

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į JŪSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Lietuvių Rakandų Krautuvė
Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis.
Bedroom and Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai
GRAND CHAIR CORPORATION
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
PETRAITIENĖ ir SŪNAI, Biznio Vedėjai
409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 Brooklyn, N. Y.

Prof. Vytauto Bacevičiaus
FORTEPIJONO
KONCERTAS

Prof. Vyt. Bacevičius
Įvyks Ketvirtadienį
Lapkričio 28
(November)
Pradžia
8:30 val. vakare
CARNEGIE HALL
WEST 57th ST., ir 7th AVE., NEW YORK, N. Y.
PROGRAMOJE: CHOPINO, RACHMANINOV'O, ČEREPINO, MANUEL DE FALLA, SKRIABINO, ČIURLIONIO, BACEVIČIAUS IR KITŲ KŪRINIAI
Bilietus galima gauti "Laisvės" raštinėje, Carnegie Hall kasoje ir pas platintojus. Prašome išanksto įsigyti bilietus.